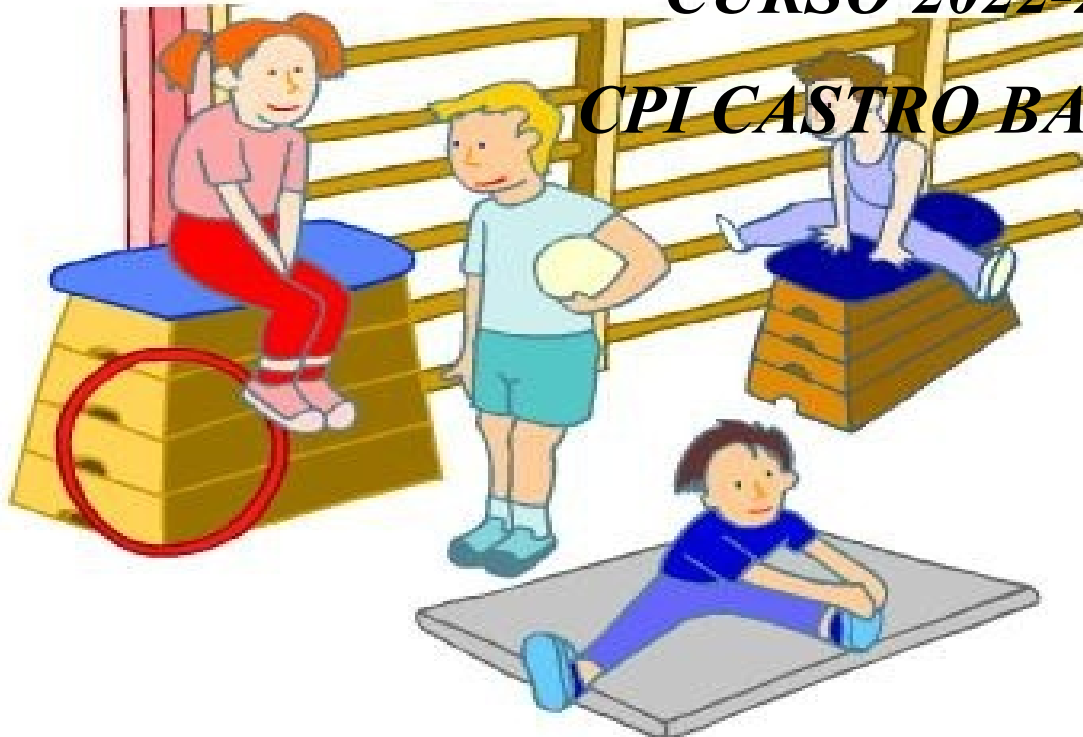

PROGRAMACIÓN ANUAL DE EDUCACIÓN FÍSICA

CURSO 2022-2023

CPI CASTRO BAXOI

INDICE

INTRODUCCIÓN.

O noso Centro Escolar está situado no núcleo urbano de Miño, preto dun entorno natural moi rico e singular, as marismas do río Baxoi, e moi cerca das praias da Ribeira e da Praia Grande de Miño. Recibe alumnado dos concellos de Miño e Vilarmaior, que forman parte do Conxunto do Eume, xunto cos concellos de Cabanas, Monfero e Pontedeume dentro da bisbarra natural que forma o Golfo Ártabro.

Miño, situado na costa, evoluciona de maneira positiva no seu crecemento, experimentando pequenos altos e baixos en relación coa conxuntura do momento (crise económica, emigración, etc.). Na actualidade funciona como núcleo de veraneo para o Conxunto Ártabro, igual que outros da zona. En cambio Vilarmaior, situado no interior, sofre reducións moi drásticas no número de habitantes, a partir dos anos 40, como consecuencia dos desprazamentos da poboación na busca de mellores oportunidades e dun aumento do nivel de vida. É un concello menor polo seu escaso peso demográfico.

O Centro foi construído en dúas fases, a primeira -dedicada practicamente en toda a súa totalidade a Educación Primaria- foi inaugurada no curso 1995-96, e a segunda, dedicada a ESO no 1999-2000. Está situado no lugar de Telle e a súa construción é moderna e pouco funcional.

Na actualidade dispón de 6 aulas dedicadas a Educación Infantil, 13 a Educación Primaria, 10 a Educación Secundaria, 3 para as docentes de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, 1 de Música, 1 de Informática, e ademais dispoñemos da Biblioteca, o Laboratorio, o Ximnasio e o espazo do comedor. A biblioteca vaise empregar en parte do horario como aula de desdobre. O resto de espazos son para os departamentos didácticos, a parte de Dirección, a sala de profesores e a sala COVID. Ao longo deste curso recuperaremos o espazo que está a ser empregado como comedor pois estase a levar a cabo a adaptación dun novo espazo para usalo como comedor.

O alumnado procede dos concellos de Miño e de Vilarmaior (das parroquias de Vilamateo, Güimil, O Tres e Torres). Na área de influencia deste Centro hai dous CEIP incompletos nos que se escolarizan alumnos de Educación Infantil e Primaria, os de Bemantes no Concello de Miño e o de Torres no de Vilarmaior. Os alumnos destes centros pasan a ser alumnos deste CPI no momento no que rematan o 1º Ciclo de Educación Primaria. O CPI Castro Baxoi está integrado na zona educativa de Betanzos e escolariza alumnos de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.

Dentro da área á que corresponde o centro, atópase o Centro Fogar María Inmaculada de Bañobre do cal recibimos estudantes de diferentes idades e en diferentes momentos do curso escolar dado o movemento que hai neste tipo de centros

CONTRIBUCIÓN DA EF PARA O LOGRO DAS COMPETENCIAS CLAVES.

A Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa, fala de Competencias Claves, como o vehículo para lograr os obxectivos da Educación Primaria. Todas elas, teñen unhas características comúns:

- Proporcionar a capacidade de saber facer, é dicir, de aplicar os coñecementos aos problemas da vida profesional e persoal.
- Son susceptibles de adaptarse á diversidade de contextos.
- Teñen carácter integrador, xuntando os coñecementos, os procedementos e ás actitudes.
- Permiten integrar e relacionar ás aprendizaxes con distintos tipos de contidos, utilizándovos de xeito efectivo e aplicalos en diferentes situacións e contextos.
- Deben ser aprendidas, renovadas e mantidas ao longo de toda a vida.

Ademais contribúen a adaptar o proceso de ensino-aprendizaxe á sociedade actual, en continuo cambio, e a transformar o concepto tradicional de ensino baseado na adquisición de coñecementos nun concepto moderno de aprendizaxe baseada na capacidade de resolver situacións ao longo da vida.

E adquirense a través de:

- ⇒ Ás Áreas Curriculares: cada un das áreas contribuirá ao desenvolvemento das competencias, e cada unha delas, alcanzarse dende ou traballo de varias áreas.
- ⇒ Ás Medidas non Curriculares: organización e funcionamento, acción titorial, e planificación actividades complementarias e extraescolares.
- ⇒ A Comunidade Educativa: centro, familia e sociedade.

Ás Competencias Claves son 7, e son ás que seguen:

1. Comunicación lingüística (CCL): a E.F. desenvólvea dende varios flancos comunicativos tanto verbais como corporais e ademais o vocabulario específico. Por exemplo co vocabulario específico ou os aspectos comunicativos das uds de expresión corporal.

2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT): apreciación de distancias, interpretación dos símbolos, formación de figuras xeométricas co corpo... Traballarase en calquera das unidades ao longo do curso.

3. Competencia dixital (CD): uso das Tics para conseguir información relacionada con esta área. Traballarase ao longo do curso como por exemplo nas unidades de saúde e noutras nas que empregaremos diferentes recursos dixitais segundo as necesidades.

4. Aprender a aprender (CAA): esta competencia está relacionada coa metodoloxía e polo tanto haberá que presentar distintos tipos de metodoloxías para así consigan a súa autonomía.

En xeral desenvolverémola en todo o curso pero especialmente nas unidades con metodoloxía non directivista e que fomente a aprendizaxe por descubrimento e resolución de problemas.

5. Competencias sociais e cívicas (CSC): é intrínseco ás clases de E.F. xa que se suceden as actividades grupais de cooperación, de traballo en equipo...Se traballará en calquera das Uds.

6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE): buscarémola mediante o seu autocoñecemento, incrementando as súas habilidades e capacidades, cunha metodoloxía que promova a busca de coñecementos por parte do alumnado, etc. Traballarase en calquera das unidades.

7. Conciencia e expresións culturais (CCEC): a vai claramente reflectida nos contidos da expresión corporal. Traballarase por exemplo nas unidades de expresión corporal, nas que traballaremos expresións culturais próximas ao seu entorno.

OBXECTIVOS.

Obxectivos do 1º Ciclo.

1. Recoñecer a súa dominancia lateral diferenciando ambos os dous lados e adquirir un coñecemento básico das partes do corpo.
2. Valorar e entender a actividade física como medio de desfrute identificando a participación das distintas partes do corpo coñecidas.
3. Explorar e iniciar na adquisición dos patróns motores básicos que conforman o movemento.
4. Coñecer e explorar as habilidades motoras básicas, orientación espacial e temporal, coordinación e equilibrio desenvolvendo movementos axeitados en función da situación requerida.
5. Descubrir as posibilidades expresivas do corpo en relación ao movemento valorando os recursos propios e dos demais.
6. Adecuar o movemento a ritmos sinxelos e interpretar e valorar o significado de movementos e xestos dende un punto de vista expresivo.
7. Percibir e adaptar o esforzo ás esixencias da tarefa proposta, recoñecendo o esforzo como un valor primordial da actividade física con independencia do resultado.
8. Entender a actividade física como medio para conseguir benestar e saúde e asociar certos hábitos e rutinas de hixiene corporal e de seguridade como elementos inherentes á actividade física.
9. Asumir ás regras e normas das actividades evitando actitudes agresivas e aceptando o papel a desempeñar en calquera situación.
10. Fomentar a socialización e o desfrute do alumnado así como o respecto e aceptación de todos os compañeiros evitando discriminacións.
11. Establecer o xogo como fonte de coñecemento da propia realidade socio-cultural e vivenciar as diferentes actividades físicas e lúdicas, apreciando a súa diversidade como recurso de ocio.
12. Adaptar o movemento en función dos requirimentos espazo-temporais da actividade para resolución de problemas motores diversos e percibir o espazo e o tempo e os seus elementos integrantes.
13. Coñecer e utilizar os xogos, danzas e deportes tradicionais propios da cultura galega como recurso e fonte da nosa sociedade para a práctica da actividade física.

Obxectivos de 1º Curso.

1. Coñecer a estrutura do corpo (cabeza, tronco e extremidades) identificando as principais articulacións e recoñecer ambos os dous lados do corpo, gozando á súa vez coa actividade física.
2. Vivenciar todo tipo de desprazamentos, saltos, xiros lanzamentos, recepcións, golpes e bote así como habilidades de trepa, balanceo, arrastre, empurre e explorar situacións diversas de equilibrio.

3. Utilizar e explorar os recursos expresivos do corpo (xesto, mimo e dramatización) desenvolvendo a creatividade e desinhibición e descubrir e adaptar o movemento a distintos ritmos e coreografías sinxelas, apreciando os recursos expresivos propios e dos demais.
4. Recoñecer e vivenciar os distintos graos de esforzo como un valor principal a adquirir durante a práctica da actividade física.
5. Habituar o alumnado a rutinas asociadas á actividade física como o uso da bolsa de aseo, hidratación e roupa e calzado axeitado, así como a hábitos posturais e alimenticios saudables e a seguridade na clase de educación física.
6. Desenvolver a socialización e integración do alumnado, independentemente das súas características persoais e sociais, en actividades grupales e cooperativas, aceptando a vitoria e a derrota como inherentes ao xogo e iniciar o diálogo como vía de resolución de conflitos.
7. Practicar diferentes actividades lúdico-deportivas como xogos alternativos, adaptados e tradicionais, identificando o propio xogo como elemento cultural e de ocio.
8. Orientarse e situarse en espazos coñecidos e vivenciar distancias, traxectorias, velocidades e ritmos a través de situacións xogadas adaptando o movemento a referencias espaciais e temporais.
9. Practicar xogos populares e tradicionais propios da zona e descubrir e aprender formas xogadas de nosos maiores, apreciando o valor socio-cultural e lúdico destas.

Obxectivos de 2º Curso.

1. Identificar e recoñecer ambos os dous lados do corpo, discriminando a dereita e a esquerda en si mesmos e iniciando o traballo da lateralidade respecto aos demais. Coñecer os órganos dos sentidos discriminando a información recibida, gozando á súa vez coa actividade física.
2. Vivenciar todo tipo de desprazamentos, saltos, xiros lanzamentos, recepcións, golpes e bote así como habilidades de trepa, balanceo, arrastre, empurre e explorar situacións diversas de equilibrio estático e dinámico, coñecendo e utilizando as diferentes relacións topolóxicas básicas respecto a si mesmo e aos demais
3. Realizar actividades que impliquen contrastes representativos explorando o movemento nos distintos espazos e niveis corporais e aprender coreografías sinxelas sendo capaz de recoñecer o labor expresivo individual como parte da comunicación expresiva colectiva.
4. Vivenciar os distintos graos de esforzo como un valor principal a adquirir e valoralo con independencia dos resultados da tarefa.
5. Recoñecer a través de hábitos saudables na actividade física unha ferramenta para o logro do benestar e establecer as normas básicas para o desenvolvemento eficaz e seguro da clase de Educación Física.

6. Desenvolver a socialización e integración do alumnado, evitando o egocentrismo e fomentando alternativas ás condutas agresivas asumindo as normas e as regras das actividades.
7. Practicar diferentes actividades lúdico-deportivas tanto individuais como colectivas como xogos alternativos, adaptados e tradicionais, identificando o propio xogo como elemento cultural e de ocio.
8. Orientarse e situarse en espazos coñecidos tanto en posición estática coma en dinámica e apreciar distancias, traxectorias, velocidades, ritmos, duración, sucesión e orde, tanto propios como dos elementos integrantes nunha actividade a través de situacións xogadas.
9. Investigar sobre os xogos tradicionais da localidade identificando o xogo como un elemento propio da nosa cultura.

Obxectivos do 3º Ciclo.

Obxectivos de 6º curso.

1. Adquirir hábitos de hixiene e saúde na práctica de actividade física.
2. Respetar a diversidade do grupo clase, así como as normas de convivencia.
3. Participar activa e correctamente tanto nos xogos como nas sesións.
4. Ser quen de tomar o pulso así como facer un RCP básico.
5. Saber cómo funciona o noso corpo, a partir das súas partes, saber localizalas e movilizalas, así como distinguir dereita e esquerda propia e nas demais.
6. Tomar conciencia global do noso corpo.
7. Participar activamente e sen vergoña nos diferentes contidos das sesións. Favorecendo o uso do corpo de maneira espontánea e orixinal sen medo o que pensan os/as demais. Exisindo un certo dominio do mesmo nas execucións.
8. Poder usar os recursos motrices, así como as diferentes habilidades e capacidades físicas básicas para solventar problemas motores, ou situacións de oposición durante as clases de EF, aumentando os seus esquemas motores e potenciar as súas habilidades motrices específicas.
9. Coñecer e valorar a necesidade das Capacidades Físicas Básicas, así como favorecer o seu desenvolvemento por medio de xogos na práctica, e aplicando os coñecemento sobre hábitos saudables para manter un corpo san.
10. Manter un comportamento correcto tanto nas sesións, nas explicacións, como nas rutinas, así como cos seus compañeiros/as, de forma que se aproveiten os tempos disponibles para as prácticas.

CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN.

Temporalización das Unidades Didácticas.

	2º Primaria		6º Primaria
	UD1: Coidado		UD1: A Nosa Saúde Comeza Aquí
	UD2: Medio Natural: Buscas + Xogos Populares		UD2: O Noso Baile
	UD3: Lateralidade		
	UD4: Como mola Bailar		UD3: Floorball Patíns.
	UD5: Coordinación Dinámica Xeral.		
	UD6: Sobre Rodas		UD4: Somos un Circo
			UD5: Medio Natural: Orientación

Contidos a traballar no 1º Ciclo de Educación Primaria.

	2º Primaria	Contidos a Traballar
1º Trimestre	UD1: Coidado!!!	Normas, rutinas, saúde, hixiene corporal e postural, Seguridade, 1º auxilios, Respeto, Alimentación, Esquema Corporal, Respiración, Relaxación, lateralidade.
	UD2: Medio Natural: Buscas + Xogos Populares	Coidado do Medio Natural, Estructuración Espazo-Temporal, Orientación, Habilidades Motrices Básicas, Xogos de Busca, 1º Auxilios, Seguridade...
	UD3: Lateralidade	Lateralidade, Espacialidade, Temporalidade, Coordinación, Hixiene Corporal, equilibrio, esquema corporal, hábitos saudables...
2º Trimestre	UD4: Como Mola Bailar	Danza, Expresión, Ritmo, Cadencia, Sucesión, Hixiene Postural, Hixiene Corporal, Respiración, Relaxación, Tradición, Baile Galego, Coordinación, Equilibrio, Estructuración Espacio-Temporal, Desinhibición...
	UD5: Coordinación Dinámica Xeral	Espacialidade, Temporalidade, Equilibrio, Coordinación, Habilidade Motrices Básicas...
3º Trimestre	UD5: Sobre Rodas	Estructuración Espazo-Temporal, Orientación, Equilibrio, Xogos, Lateralidade, Habilidades Motrices Básicas, Respeto, Coordinación, Precepción Espazo-Temporal,...
	UD6:	

Contidos a traballar no 3º Ciclo de Educación Primaria.

	6º Primaria	Contidos a Traballar
1º Trimestre	UD1: A Nosa Saúde Comeza Aquí	Normas, Rutinas, Seguridade, Saúde, Hixiene Corporal, Respiración, Relaxación, CFB, Hixiene Postural, Seguridade, Saúde, 1º Auxilios...
	UD2: O Noso Baile: A Muiñeira	Danza, Expresión, Ritmo, Cadencia, Sucesión, Hixiene Postural, Hixiene Corporal, Respiración, Relaxación, Tradición, Baile Galego, Coordinación, Equilibrio, Estructuración Espacio-Temporal, Desinhibición....
2º Trimestre	UD3: Floorball Patíns	Habilidades Motrices Básicas, Capacidades Físicas Básicas, Lateralidade, Coordinación, Percepción Espazo-Temporal, Seguridade, Regras e Normas, Aceptación do resultado, Cooperación-Oposición, Lanzamentos e Recepcións.
3º Trimestre	UD5: Somos un Circo	Estructuración Espazo-Temporal, Orientación, Equilibrio, Xogos, Cooperación, Respeto, Coordinación, Habilidades Motrices Básicas, Lateralidade, Percepción Espazo-Temporal,...
	UD6: Medio Natural: Orientación + Xogos Populares	Coidado do Medio Natural, Estructuración Espazo-Temporal, Orientación, Habilidades Motrices Básicas, Capacidades Físicas Básicas, 1º Auxilios, Xogos de Busca,...

CRITERIOS DE AVALIACIÓN.

* Reaccionar corporalmente ante estímulos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices axeitadas ás características deses estímulos.

Trátase de comprobar se as nenas e os nenos son quen de responder a estímulos dados en tres canles: visual, auditivo e táctil. Verificarase que poidan descubrir a procedencia e características dalgúns sons, discriminar co tacto obxectos ou texturas habituais e seguir visualmente ou interpretar traxectorias de obxectos, de persoas e de móbiles. Teranse en conta a memoria auditiva e visual.

* Adoptar diferentes posturas corporais, amosando coñecemento do corpo e mantendo o equilibrio e o control respecto á tensión/relaxación musculares e á respiración.

Preténdese avaliar se o alumnado pode manter o equilibrio e o control da respiración ao experimentar posicións corporais variadas. Ademais, comprobarase se coñece as partes máis importantes do seu corpo e os movementos que se poden realizar con elas, se é capaz de contraelas e de relaxalas en función da postura que deba adoptar.

* Reproducir cos diferentes segmentos corporais ou con instrumentos unha estrutura rítmica sinxela.

Inténtase saber se as nenas e nenos son quen de reproducir unha determinada estrutura rítmica por medio do movemento corporal con tarefas motrices globais (desprazamentos, saltos...) ou finas (palmas, golpes cos pés no chan...); tamén con variedade de instrumentos de percusión ou materiais propios da educación física (pelotas, picas, mazas...).

* Desprazarse e saltar coordinadamente, variando a amplitude, a frecuencia, a dirección e o sentido do movemento e mais amosando unha axeitada orientación no espazo.

Preténdese comprobar nas alumnas e alumnos a capacidade de executaren dúas habilidades básicas: os desprazamentos e os saltos. Realizaranse en posicións corporais variadas e adaptaranse aos requisitos e condicións de cada xogo ou situación motriz presentada. Avaliarase a ocupación do espazo (dirección e sentido), así como as múltiples posibilidades de execución (amplitude e frecuencia).

* Realizar lanzamentos, recepcións e outras habilidades que impliquen o manexo de obxectos, coordinando os segmentos corporais e situando o corpo axeitadamente.

Búscase verificar se as nenas e os nenos son capaces de manexar móbiles e diferentes obxectos con certa habilidade, utilizando ambos os lados do corpo e as súas distintas partes (mans, pés, xeonllos...). Débese atender á colocación do corpo de forma coordinada para facilitar o xesto e a adaptación ás situacións lúdicas que se ofrezan.

* Simbolizar personaxes, obxectos e situacións utilizando o corpo e materiais variados, amosando desinhibición e mais respectando e valorando as execucións alleas.

Preténdese valorar a capacidade do alumnado para referirse a sensacións, personaxes, animais, obxectos... tanto co propio corpo coma con axuda doutros materiais en situacións variadas. Prestarase

atención ao esforzo e á espontaneidade, así como ao rexeitamento de estereotipos. Terase en conta o interese polo descubrimento das posibilidades do propio corpo e o grao de respecto ás execucións das outras persoas participantes.

* Amosar interese pola adquisición de hábitos axeitados de alimentación, de hixiene corporal, postural e de seguridade na práctica da actividade física.

Avalíase a predisposición cara aos hábitos relacionados coa saúde e co benestar. Constatárase se as alumnas e os alumnos son conscientes da necesidade de alimentarse e de hidratarse ben, sobre todo antes da práctica da actividade física; de manter a hixiene do corpo; de usar roupa e calzado axeitados para a práctica física; de adoptar determinadas posturas corporais para evitar problemas; así como de identificar os riscos asociados a algunhas actividades motrices.

* Participar e gozar dos xogos, axustando a propia actuación ás características da actividade e experimentando relacións positivas coas outras persoas participantes.

Neste caso valóranse especialmente as relacións axeitadas cos compañeiros e coas compañeiras, o respecto polas normas e a aceptación de distintos papeis. Ao atender á participación nos xogos, farase fincapé na posta en acción das habilidades básicas (desprazamentos, saltos, xiros e lanzamentos/recepcións) e na percepción do propio corpo, do espazo e do tempo.

* Coñecer e practicar xogos populares tradicionais galegos, interesándose pola súa busca e valorando a súa importancia.

Quérese comprobar o coñecemento e a práctica por parte do alumnado dalgúns aspectos da tradición galega, tales como os xogos ou incluso os xoguetes e os bailes. Valorárase a busca por medio da linguaxe oral, da biblioteca de centro e da aula ou das tecnoloxías da información e da comunicación.

METODOLOXÍA.

A metodoloxía fai referencia a un dos elementos constitutivos dos currículos actuais, é dicir, responde a ¿Como Ensinar?, e podemos definila como "*estratexia ou método didáctico que se establece para o desenvolvemento dos contidos e a adquisición dos obxectivos*". Está composta de varios elementos, entre os que destacamos as *estratexias ou estilos de ensino* e os *principios metodolóxicos*.

Sobre as ***estratexias de ensino***, diferéncianse a grandes trazos, entre *estratexias globais*, que consisten na presentación e realización da tarefa na súa totalidade, e *estratexias analíticas*, onde se identifican unha serie de partes ou compoñentes na tarefa e procédese ao ensino por separado delas; a súa elección débese, a parte dá dificultade da tarefa, aos requirimentos organizativos, número de alumnos/as, material disponible,...empregaremos *estratexias globais* sempre que nos sexa posible, pois o noso obxectivo é que o alumnado, adquira unha serie de patróns ou esquemas de movemento, e non tanto un modelo determinado, non obstante, en determinadas situacións, e ante un tarefa complexa, empregácese unha *estratexia analítica*, se a situación así requireo.

Por outra parte, dos estilos de ensino, que segundo **M. Mosston** "*proporcionan aos docentes de todos os niveis un proceso evolutivo de ensino das actividades físicas que permite aumentar e desenvolver a aprendizaxe individualizada e os procesos cognitivos fundamentais en toda aprendizaxe*", propostos por este, a continuación faremos un breve inciso sobre os que empregaremos ao longo do curso:

⇒ **Mando directo:** Este estilo ten unha longa historia na Educación Física. Está baseado no estímulo-resposta. O alumno/a responde a uns estímulos, que poden ser dados en varias canles (auditivo, visual, táctil). As súas características básicas son a disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxectivos, orde, cantidade de execución-actividade, calidade... e observa as accións do alumnado. Segundo **Muska Mosston** (1978), esta estrutura parece ser bastante pura e perfecta, e quizais non existe na realidade. O esquema que segue é:

Demostración → Explicación → Execución → Avaliación.

⇒ **Asignación de tarefas:** O alumno/a actúa, realiza a tarefa, de acordo á súa propia vontade. O mestre/a ten un contacto máis directo coa clase. Facilitanse as tarefas e non se obriga o alumnado. Unha vez explicado o que hai que facer, o alumno/a é independente á hora de elixir, finalizar a tarefa, número de repeticións ou tempo a dedicar. Segundo **Muska Mosston** (1978), está considerado como un dos estilos que máis motiva, porque sempre adáptase aos diferentes niveis.

⇒ **Descubrimento guiado:** Proponse unha tarefa para que o alumno/a descubra. O profesor/a guía a consecución dos obxectivos, pero nunca dá a solución.

Disonancia cognitiva → Investigación → Descubrimiento.

Hai que ter en conta que, como di **Piaget** (1946), "*O feito de que o alumno obteña unha resposta que lle pertence por descubri-la el mesmo, reflicte unha dimensión especial na internalización dos datos*". O mestre/a dará pistas, e pasará á seguinte cando a resposta anterior sexa correcta. Se hai varias respostas posibles, darase un indicio para que o alumnado se decida por unha.

⇒ **Resolución de problemas:** Formúlanse problemas nos que hai varias solucións; Trabállase, igual que no estilo anterior, a disonancia cognitiva. O grao de liberdade e participación individual é case completo. O alumno/a motívase polo descubrimento de "novas" solucións (a diferenza do descubrimento guiado, aquí non hai só unha execución). Acontece, igual que no estilo anterior:

Disonancia cognitiva → Investigación → Descubrimiento.

Estes dous últimos estilos, ademais de favorecer o desenvolvemento cognitivo, tamén axuda á creatividade, pois a orixinalidade de cada un e unha, proporcionáselles recursos e respostas, para os problemas que se lles presenten. Ademais cando os usemos, proporemos situacións nas que exista unha grande probabilidade de éxito na busca, facilitando ao alumnado a posibilidade de aprender a utilizar correctamente a información o seu alcance. **Sánchez Bañuelos**, refírese a iso como o control da continxencia, que o explica dicindo que "*é o control que se intenta exercer sobre o que pode acontecer nunha circunstancia determinada facendo máis probables uns sucesos (busca centrada no problema, máxima participación) e menos probables outros (busca desviada, confusión, escasa participación, etc)*", isto é, intentar adiantarse ao problema para favorecer as situacións de aprendizaxe.

Ademais empregaremos o Xogo como recurso metodolóxico presente en todas as partes da sesión, aínda que principalmente na animación e na volta á calma, e nalgúns casos, será o eixe central sobre que xirará toda a práctica. Segundo **Cagigal** (1957) o xogo é unha "*acción libre, espontánea, desinteresada e intranscendente, que xorde da vida habitual, efectúase nunha limitación espacial e temporal, conforme a unhas determinadas regras, establecidas ou improvisadas, e cuxo elemento informativo é a tensión*". Diversos autores resaltan a conveniencia do emprego do xogo, xa que as aprendizaxes, grazas a el, logradas, teñen unha serie de características, entre as que destacamos que é adaptativo, creativo, coeducativo, espontáneo e natural, significativo, integral e persoal, o que axudará a desenvolver a autonomía e autoconcepto dos nosos nenos e as nosas nenas (ver anexos).

Ao longo de tódalas nosas prácticas teremos en conta unha serie de **Principios**:

✓ **De aprendizaxe: como a constructividade e a interactividade.**

Constructividade: fai referencia á necesidade de que o alumno/a sexa partícipe das súas propias aprendizaxes, reflexionando sobre estes e sobre os procesos que os levan a eles. Lógrase mediante a participación activa do alumnado e a aprendizaxe por descubrimento en interacción co entorno. Implica,

inexorablemente, funcionalidade (aprendizaxes aplicables e transferibles) e significatividade (partir dos coñecementos previos e relacionar a nova aprendizaxe coa que xa se ten).

Interactividade: referido á necesaria interacción que se debe propiciar durante o proceso de Ensino-Aprendizaxe xa que a aprendizaxe é unha construción social onde a interacción é bidireccional: profesor-alumno/a e alumno/a-alumno/a.

✓ **De Ensino:** como son aprender a aprender e a mediación.

Aprender a Aprender: preténdese lograr que o alumno/a sexa capaz de lograr unha aprendizaxe autónoma e adquira a capacidade de aprender a desenvolverse por se mesmo/a, o cal adquire unha maior importancia dende a aplicación de **LOE**, pois trátase dunha das súas competencias básicas.

Mediación: o profesor/a, ademais de facilitador dos coñecementos, debe ser o mediador entre as novas aprendizaxes e os esquemas cognitivos do alumno/a para que poidan adquirir e comprender os coñecementos.

✓ **Básicos:**

Reforzo Positivo: É importante que os alumnos/as estean continuamente motivados/as, e a motivación propiciará unha sensación de éxito e confianza mediante o coñecemento dos seus progresos e os eloxios por parte do profesor/a. Desta forma, crearase un ambiente de confianza no que o alumno/a séntese seguro/a.

Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do doado ao difícil, do sinxelo ao complexo, paulatinamente.

Intensidade: Os estímulos dados serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados axeitadamente.

Transferencia: Cando se efectua un novo movemento, este debe basearse no patrón doutros movementos aprendidos anteriormente.

Intereses: Os exercicios formulados aos alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades destes, para lograr unha aprendizaxe significativa.

Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un/a "é como é". De aí que á hora de avaliar se teña en conta a actitude e a aptitude.

Participación: Non haberá aprendizaxe se o neno/a non participa activamente.

Por outra banda, respectaremos unhas pautas de actuación básicas:

- Preparar sempre a clase para evitar rutina e improvisación.
- Dar explicacións breves, claras e concretas.
- Crear un clima de atención.
- Cando se necesite, facer demostracións de exercicios.

- Utilizar vocabulario axeitado segundo o nivel dos alumnos/as.
- Durante as explicacións e demostracións, colocarse en lugares visibles para que os alumnos/as óiannos e vexannos sen dificultade.

XENERALIDADES METODOLÓXICAS

-Buscaremos seguindo o exposto na LOE en relación á metodoloxía fomentar no noso alumnado habilidades para a busca e selección da información.

- As actividades que formulemos terán en conta os intereses e necesidades dos alumnos/ás, para lograr unha aprendizaxe significativa (Ausubel) que é máis resistente ao esquecemento.

- Utilizaremos un enfoque globalizador xa que con este o alumnado establecerá relacións significativas entre o que xa sabe e as aprendizaxes novas e fomentárase a transferencia dos contidos en todo momento.

- Traballaremos interdisciplinarmente relacionando a área de Educación Física coas demais áreas por medio das distintas aprendizaxes.

- Buscarase modificar os esquemas de coñecemento que posúen os alumnos/ás. Segundo **Vigotski**, debemos partir da realidade e os coñecementos do alumno/a (*zona de desenvolvemento próximo*) e levala un pouco máis alá, modificándoa mediante a aprendizaxe de novos coñecementos (*zona de desenvolvemento potencial*).

- En relación á organización aplicada traballaremos de moitas maneiras: por parellas, por tríos, en grupos reducidos, en grandes grupos,... para a organización en grupos seguiremos o exposto na Orde 22 Xullo 1997 (pola que se regulan determinados aspectos de organización e funcionamento das escolas de educación primaria) agrupando aos alumnos/ás, por "*regra xeral*" e a non ser que a tarefa o requira (*Exemplo. Actividades de forza: Agrupacións por peso e estatura*), de xeito **heteroxéneo** evitando así calquera tipo de discriminación.

- Tempos, actividades, material están adaptados ás características dos nenos: os tempos dalgunhas actividades estará reducidos a estas idades, pero no 3º ciclo os xogos terán maior duración que nos anteriores, evitaremos tempos mortos, variedade de actividades para atender ás necesidades de todos os alumnos/ás e cun material non perigoso e á vez atraente para o alumnado como comentei con anterioridade.

- Crearase sempre un clima de atención dándose explicacións o máis claras, breves e concretas posibles cun vocabulario axeitado ao nivel dos nosos alumnos/ás.

- Os/ás alumnos/ás terán que asearse ao finalizar as sesións de Educación Física

Como **modelo de sesión** empregaremos o máis aceptado na actualidade e que ten a **Santos Berrocal** como máximo expoñente:

MODELO DE SESIÓN DE SANTOS BERROCAL.		
Fase	Duración	Contido
Información	5'	Dáse unha breve explicación do que se pretende traballar na sesión. É unha fase principalmente cognitiva. É importante motivar cara ás tarefas a realizar.
Animación	5' – 8'	Realizáranse movementos globais, para lograr unha posta en acción psicomotriz, cognitiva e afectiva. Así evítanse posibles lesións e conséguese unha boa motivación para realizar eficazmente a sesión.
Logro de Obxectivos	30'	Utilízanse os contidos para alcanzar os obxectivos propostos. As tarefas estarán relacionadas e adaptadas a eses obxectivos.
Volta á Calma	5'	Son unha serie de tarefas que favorecen a recuperación dos nenos/as tras o esforzo realizado na fase principal.
Análise dos Resultados	5'	Reflexiónase cos alumnos/as acerca da sesión, coñecendo as súas expectativas e comentando o grao de participación, a progresión mantida,...

A nosa proposta non elixirá un estilo en concreto, xa que segundo o **D.105/14 do 4 de Setembro** " para a Educación Primaria necesitanse métodos que permitan aprender dende a realidade e dende as concepcións previas, dende unha mirada ao entorno con curiosidade e interese, dende a diversidade, dende un plan común, compartido e conxunto; necesitanse métodos que favorezan que as nenas e os nenos traballen man con man e mente con mente, fagan conxuntamente, cooperen, progresen ao seu propio ritmo, aprendan a aprender... alcanzando cada vez maior autonomía, posibilitando unha auténtica comunicación na aula e sendo protagonistas da súa propia aprendizaxe"., polo que utilizaremos unha ou outra en función de nosas necesidade e en virtude das características do grupo e do momento no que se aplicará unha Unidade en concreto.

ALTERNATIVAS PARA TRABALLAR NOS 3 ESCENARIOS POSIBLES DEBIDO A COVID 19

Debido a situación actual a Escola, as formas de ensino, e tamén as metodoloxías están sendo modificadas para poder cumprir os Protocolos de Actuación, é por iso que nas formas de ensino predominantemente cooperativas teñen que deixar paso a outras xa que as distancias sociais e as posibilidades de contaxio complican o uso de material común, aínda que sí pode ser usado, en unhas condicións moi concretas...Por iso, buscamos actividades predominantemente individuais, onde non precisemos de moito material e dentro das posibilidades ao aire libre, onde a ventilación é mellor, e as posibilidades de contaxio menores.

Ainda así, a propagación do virus é real, e temos que ter preparados distintos escenarios educativos en función de cómo avance a Pandemia, por isto temos previstos tres posibles escenarios:

PRESENCIAL:

Neste caso seguiremos a presente programación tal e como a contemplamos neste documento, buscando actividades ao aire libre, dentro das posibilidades, con pouco material, ou material persoal do alumnado (como poden ser os patíns,...) e principalmente individuais para evitar, dentro das posibilidades os contactos entre o alumnado.

SEMIPRESENCIAL

Nesta situación intentaremos manternos o máis próxima a esta programación, ca dificultade añadida da redución de sesións anuais, xa que algunhas serán presenciais e outras non, polo que buscaremos que nas presenciais traballen os contidos máis destacados de cada unidade, e os practiquen cando non acudan ao Centro. Queremos ter un seguimento de cómo levan a cabo as prácticas, polo que abriremos canles de comunicación coas familias para poder ver as evolucións do alumnado.

TELEMÁTICA.

Nesta situación, buscaremos traballar os contidos de cada unidade, coa dificultade da non presenza do alumnado, polo que faremos uso da aula virtual do Centro para que podan ver videos e informacións sobre cada contido e plantexar tarefas e xogos que axuden ao movemento e permitan evadirse e divertirse. E usaremos plataformas de videochamadas para ver o desenvolvemento dos contidos a traballar no alumnado, respetando as posibilidades, recursos e situación de cada familia.

MATERIAIS E RECURSOS DIDÁCTICOS.

Os Recursos Didácticos son unha das pezas clave que están presentes en calquera proceso dirixido a provocar aprendizaxe. É evidente que grande parte do proceso de ensino e aprendizaxe desenvólvese a través de medios e recursos necesarios para poder levar a cabo as diferentes sesións, evitando percorrer á improvisación e axudándonos en procesos loxísticos.

O sistema educativo avanza e adáptase aos cambios da sociedade á que pertence. É dicir, os currículos refórmanse, a estrutura educativa adáptase as demandas sociais, os principios educativos, perfecciónanse os docentes e demais axentes educativos actualízanse,... Pois, loxicamente, os recursos tamén teñen que evolucionar.

As Novas Tecnoloxías son un medio moi interesante para canalizar a aprendizaxe e captar a motivación e interese dos alumnos/as.

É necesario recalcar que a **diversidade dos alumnos/as obriga á diversidade de materiais** e con isto estamos a respectar o principio de Individualización do ensino que é un dos principios da Integración.

Ante a grande variedade de materiais posibles para o traballo de profesorado e alumnado faise imposible caracterizar o recurso ideal, pero pódense expoñer algúns dos trazos máis significativos que deben posuír.

✗ Fomentar a Aprendizaxe Significativa.	✗ Guiar ás aprendizaxes.	✗ Proporcionar simulacións.
✗ Atender á diversidade.	✗ Exercitar habilidades.	✗ Proporcionar ámbitos para a expresión e creación.
✗ Adaptarse á realidade.	✗ Motivar.	
✗ Proporcionar información.	✗ Favorecer a Formación global.	

Os **materiais didácticos** pódense clasificar do seguinte xeito:

Impresos	Libros de consulta ou fichas informativas, folletos, xornais, revistas, etc.
Audiovisuais	EDI, murais, pósteres, fotografías, proxector de diapositivas
informáticos	Internet, Cds, Programas educativos,...

Ademais dos recursos didácticos, o noso proceso de Ensino-Aprendizaxe debe enriquecerse tamén das instalacións e espazos do Centro e Ámbito:

Instalacións	Propias do centro (patio, pista polideportiva,...) Alleas ao centro (praia, zona verde, ...)
Material Deportivo	Convencional. Non convencional. Convencional usado de xeito non convencional.
Material para o alumnado.	Material impreso: fichas das unidades didácticas, fotocopias,... Material propio: indumentario para a práctica da EF. Material de refugallo para as prácticas.
Material para o profesorado.	Material informativo para o docente xeral e específico. Recursos específicos que favorecen o ensino (ficha do alumno/a, ficha de sesión, ficha de seguemento,...)

Temos que insistir en que moito do material deportivo e lúdico do que temos ao noso dispor para as sesións, tanto de psicomotricidade como de educación física, é insuficiente; por exemplo en moitas escolas non dispoñemos dos equipos de motricidade para facer circuitos, ou mesmo de colchonetas, e noutros casos, o paso do tempo fai deles un recurso non moi adecuado polos posibles riscos que acarrea.

A situación actual oblíganos a modificar o enfoque das sesións, co que o material deixa de estar tan presente nas sesións, e na medida do posible dividiremos os materiais para que só o use un grupo de alumnado, o que reduce as posibilidades de contaxio, e entre uso e uso quedarán en cuarentena. Esta medida, que resulta necesaria, provoca que o material dispoñible para a práctica sexa moito menor, e por iso e para facilitar o cumprimento das normas de seguridade este ano, traballaremos contidos que nos permitan manter as distancias e non precisen moito material.

Ademáis, se entramos nalgún dos escenarios educativos tanto o semipresencial ou o telemático, os materiais e recursos TIC's cobrarán unha importancia vital na nosa práctica. Por iso, intentaremos aumentar, mellorar e organizar contidos e recursos na aula virtual para cada unidade das programadas para o presente curso.

PROCEDIMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN.

Este punto responde a outro dos elementos constitutivos dos currículos, como é ¿Qué, Cómo e Cándo avaliar? E a Consellería de Educación e Ordenación Educativa define a avaliación educativa como "*proceso que permite a obtención de información, a súa interpretación, e a emisión de decisións en función do proceso de ensino-aprendizaxe*". Mentres que **Domingo Blázquez** di que se trata de "*atribuír un valor, un xuízo, sobre algo ou alguén, en función dun proxecto implícito ou explícito*".

Seguindo a **Orde do 25 de xaneiro do 2022**, pola que se regula a avaliación na Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, será unha avaliación **global** (tendo como referente o conxunto das competencias básicas, os obxectivos xerais de etapa e os criterios de avaliación establecidos para as diferentes áreas), **continua** (formando parte integrante do proceso educativo) **formativa** (orientada á mellora dos procesos e os resultados de intervención educativa) e **integradora** (xa que ten en conta o progreso no conxunto das áreas). Baseada no proceso por enriba dos resultados, eliminando o carácter tradicionalmente sancionador que leva implícita; xa que a nosa avaliación estará integrada no proceso de ensino-aprendizaxe, onde se avaliará tanto o alumnado como ao profesor/a e o seu labor, así como á propia avaliación (proceso que ven chamándose metaevaluación).

Malia tratarse dunha avaliación continua, podemos diferenciar 3 momentos da avaliación, que responden ao ¿Cando avaliar?

- Ao principio da unidade didáctica é conveniente ter un coñecemento preciso sobre o estado en que se atopan nosos alumnos/as respecto aos novos contidos a desenvolver. En todas as unidades que se aplican ao longo do curso, a primeira sesión ten a función de *avaliación inicial ou diagnóstica*, valorando os coñecementos do alumnado sobre os novos contidos a tratar. É dicir, será unha sesión ordinaria, pero facendo especial fincapé en tomar rexistros (por medio dunha escala de valoración).
- Ao longo da unidade, seremos conscientes das incidencias presentadas: Se están claros os obxectivos, se a selección de contidos é axustada, o enfoque metodolóxico apropiado, as actividades atractivas ou eficaces, así como o xeito en que os alumnos/as responden ao traballo. Todo isto forma parte da *avaliación continua*, tamén chamada *formativa*, porque enténdese que os resultados serven para realizar os axustes e correccións necesarias.
- Ao final da unidade didáctica, é preciso que se comprobe o grao de aprendizaxe dos contidos por parte dos alumnos/as; isto coñécese como *avaliación sumativa ou final*. Igualmente rexistrárase por medio dunha escala de valoración.

Para responder ao ¿Como avaliar? **Domingo Blázquez** distingue dous tipos de avaliación: obxectiva e subxectiva. A primeira está baseada en aspectos cuantitativos, é dicir, é medible e cuantificable; mentres que a última baséase en aspectos cualitativos, a través da observación directa. A nosa avaliación será

maioritariamente subxectiva ou cualitativa por medio da observación directa e sistemática, e recollida a través das escalas de valoración de cada unidade didáctica; aínda que en determinados momentos, non renunciaremos a unha avaliación cuantitativa ou obxectiva, co fin de constatar o nivel madurativo e motor do noso alumnado con respecto ao seu grupo de idade. Ademais intentaremos respectar os diferentes ritmos de maduración, xa que será moi probable atopar desfases entre a idade biolóxica e a cronolóxica, e tomaremos como referencia a primeira.

Sobre os instrumentos de avaliación, empregaremos as escalas de valoración de cada unidade, así como un rexistro anecdótico, onde despois de cada sesión, apuntaremos aspectos relevantes e significativos desta, basadas nos criterios de avaliación da unidade, que veñen concretados, para cada nivel, desde os que marca o currículo mencionados anteriormente.

Por outra banda, como xa se comentou e establécese legalmente, **avaliaremos o proceso de ensino**, isto é, a práctica docente, para o cal distinguimos 2 momentos:

- ✓ Durante o propio proceso de ensino: para poder ir reorientándoo se as circunstancias así esíxeno.
- ✓ Ao termo de cada unidade didáctica: considerando globalmente o seu desenvolvemento, e fixándose en qué aspectos poden ser mellorados.

Nas sesións de avaliación do proceso de ensino e práctica docente, que se realizarán ao final de cada trimestre e pasaráselle a información á CCP, que tomará as medidas pertinentes de ser necesario, avaliaranse os procesos de ensino e a práctica docente en relación á adecuación ao alumnado, co logro dos obxectivos de etapa e dos de área, e co desenvolvemento das competencias básicas; nela incluíranse os seguintes aspectos: adecuación dos obxectivos, contidos e criterios de avaliación ás características dos/as alumnos/as; as aprendizaxes alcanzadas por os/as alumnos/as; as MAD aplicadas; a programación e o seu desenvolvemento, a organización da aula, o aproveitamento de recursos e os procedementos da avaliación do alumnado; e a coordinación entre mestres/as de ciclo e entre os/as de diferentes ciclos.

Un bo medio para comprobar o correcto facer do noso labor, será a valoración do grao de asimilación dos contidos por parte do alumnado, non obstante, non será o único e, a través da observación e da reflexión crítica, fixarémonos nestes indicadores:

- ✓ Axuste entre os obxectivos e contidos propostos.
- ✓ Adecuación das actividades á secuenciación.
- ✓ Congruencia entre os obxectivos didácticos e a metodoloxía.
- ✓ Adaptación das tarefas ao momento evolutivo dos nenos e as nenas.
- ✓ Coherencia entre actividades e metodoloxía utilizada.
- ✓ Relación entre os contidos propostos e as estratexias utilizadas.

- ✓ Atención ás necesidades específicas de apoio educativo.
- ✓ Adecuación dos materiais empregados.
- ✓ Idoneidade das instalacións para o traballo dos contidos propostos.
- ✓ Clima establecido na clase e interacción co alumnado.

A avaliación non se empregará soamente para detectar problemas, dificultades ou erros; senón que a través dela tamén comprobaremos os acertos, e teremos unha boa forma de observar os esforzos dos nenos e as nenas. Se conseguimos transmitir esta idea ao noso alumnado, conseguiremos aumentar a motivación, tanto para nós mesmos, coma para o propio alumnado.

Tal e como se explica na **Orde do 25 de xaneiro do 2022**, os resultados da avaliación expresaranse en termos numéricos. E farán promoción ó próximo ciclo se alcanzan o **desenvolvemento axeitado das competencias básicas e un grao de madureza consonante á súa idade**, así como cando as aprendizaxes non alcanzadas non sexan un obstáculo para seguir no seguinte ciclo. Para iso, os criterios de avaliación serán o referente fundamental para valoralo.

Como MAD (medida de atención á diversidade), se ao longo do curso tivésemos a necesidade de realizar unha adaptación curricular significativa (ACS) a algún/a neno/a do noso curso, ou incorporásese algún/ha con NEAE con ACS, os criterios para a súa avaliación e promoción serán os propios da súa adaptación e non os do seu ciclo.

PERFIL DE ÁREA.

2º PRIMARIA.					
<i>Estandares de Aprendizaxe</i>	<i>1º AV</i>	<i>2º AV</i>	<i>3º AV</i>	<i>Instrumento de Avaliación</i>	<i>Ponderación (%)</i>
2º-EFB1.1.1 - Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	X			<i>Anecdótico.</i>	2
2º-EFB1.1.2 - Explica aos seus compañeiros as características dun xogo practicado na clase.	X			<i>Escala de Apreciación.</i>	3
2º-EFB1.1.3 - Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.			X	<i>Rúbrica</i>	3
2º-EFB1.1.4 - Recoñece as condutas inapropiadas que se producen na práctica deportiva.	X			<i>Lista de Cotexo.</i>	2,5
2º-EFB1.2.1 - Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.	X			<i>Anecdótico.</i>	1
2º-EFB1.2.2 - Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.	X			<i>Anecdótico.</i>	1
2º-EFB1.2.3 - Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	X			<i>Escala de Apreciación.</i>	3
2º-EFB1.3.1 - Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.			X	<i>Lista de Cotexo</i>	3
2º-EFB1.3.2 - Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.		X		<i>Lista de Cotexo</i>	1
2º-EFB1.3.3 - Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	X			<i>Lista de Cotexo</i>	3
2º-EFB1.3.4 - Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.			X	<i>Lista de Cotexo</i>	2
2º-EFB1.3.5 - Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.		X		<i>Escala de Apreciación.</i>	4
2º-EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	X			<i>Escala de Apreciación.</i>	4
2º-EFB2.2.1 - Coñece e identifica as partes do corpo propias e do compañeiro/a.	X			<i>Rúbrica</i>	4
2º-EFB2.2.2 - Domina o equilibrio estático, sen axuda, variando o centro de gravidade en base de sustentación estable.		X		<i>Rúbrica</i>	3
2º-EFB2.2.3 - Iníciase no equilibrio dinámico.			X	<i>Rúbrica.</i>	3
2º-EFB2.2.4 - Reacciona corporalmente ante estímulos sinxelos visuais, auditivos e táctiles, dando respostas motrices que se adapten ás características deses estímulos, diminuindo os tempos de resposta.		X		<i>Rúbrica</i>	2,5
2º-EFB3.1.1 - Desprázase de distintas formas, variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.		X		<i>Escala de Apreciación</i>	3

2º PRIMARIA.					
<i>Estandares de Aprendizaxe</i>	<i>1º AV</i>	<i>2º AV</i>	<i>3º AV</i>	<i>Instrumento de Avaliación</i>	<i>Ponderación (%)</i>
2º-EFB3.1.2 - Salta de distintas formas, variando os puntos de apoio, amplitudes e frecuencias, con coordinación e boa orientación espacial.		X		<i>Rúbrica</i>	4
2º-EFB3.1.3 - Realiza as habilidades que impliquen manexo de obxectos con coordinación dos segmentos corporais, iniciando os xestos axeitados.		X		<i>Rúbrica</i>	4
2º-EFB3.1.4 - Realiza xiros sobre o eixo lonxitudinal variando os puntos de apoio, con coordinación e boa orientación espacial.		X		<i>Escala de Apreciación</i>	3
2º-EFB3.1.5 - Equilibra o corpo en distintas posturas intentando controlar a tensión, a relaxación e a respiración.			X	<i>Escala de Apreciación</i>	2,5
2º-EFB4.1.1 - Representa personaxes e situacións, mediante o corpo e o movemento con desinhibición e espontaneidade.		X		<i>Lista de Cotexo</i>	2
2º-EFB4.1.2 - Reproduce corporalmente una estrutura rítmica sinxela.		X		<i>Rúbrica</i>	3
2º-EFB4.1.3 - Realiza bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas.		X		<i>Escala de Valoración</i>	3,5
2º-EFB5.1.1 - Cumpre as normas básicas do coidado do corpo en relación coa hixiene, con autonomía.	X			<i>Lista de Cotexo..</i>	3
2º-EFB5.1.2 - Adopta hábitos alimentarios saudables	X			<i>Lista de Cotexo.</i>	2
2º-EFB5.1.3 - Incorpora á súa rutina diaria a actividade física como axente de saúde.			X	<i>Anecdótico</i>	2,5
2º-EFB5.2.1 - Identifica e sinala os riscos individuais e colectivos daquelas actividades físicas que vai coñecendo e practicando.			X	<i>Lista de Cotexo.</i>	2,5
2º-EFB6.1.1 - Pon en práctica as tácticas elementais dos xogos.			X	<i>Escala de Apreciación</i>	3
2º-EFB6.1.2 - Utiliza as regras dos xogos en situación de cooperación e oposición.		X		<i>Escala de Apreciación</i>	3
2º-EFB6.2.1 - Practica xogos libres e xogos organizados, recoñecendo as súas características e diferenzas.			X	<i>Escala de Apreciación</i>	2,5
2º-EFB6.2.2 - Investiga e coñece xogos tradicionais de Galicia.	X			<i>Anecdótico</i>	2,5
2º-EFB6.2.3 - Realiza distintos xogos tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.	X			<i>Lista de Cotexo.</i>	3
2º-EFB6.3.1 - Realiza actividades no medio natural.	X			<i>Lista de Cotexo.</i>	2,5
2º-EFB6.3.2 - Coñece o coidado e respecto do medio ao efectuar algunha actividade fóra do centro.			X	<i>Escala de Apreciación</i>	3,5
					100

6º PRIMARIA.					
<i>Estandares de Aprendizaxe</i>	<i>1º AV</i>	<i>2º AV</i>	<i>3º AV</i>	<i>Instrumento de Avaliación</i>	<i>Ponderación (%)</i>
6º-EFB1.1.1 - Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	X			<i>Anecdótico</i>	<i>1</i>
6º-EFB1.1.2 - Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.			X	<i>Rúbrica</i>	<i>3</i>
6º-EFB1.1.3 - Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.			X	<i>Anecdótico</i>	<i>1</i>
6º-EFB1.1.4 - Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>2</i>
6º-EFB1.2.1 - Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>1</i>
6º-EFB1.2.2 - Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>1</i>
6º-EFB1.2.3 - Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	X			<i>Rúbrica</i>	<i>3</i>
6º-EFB1.3.1 - Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>2</i>
6º-EFB1.3.2 - Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.			X	<i>Rúbrica</i>	<i>2</i>
6º-EFB1.3.3 - Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>5</i>
6º-EFB1.3.4 - Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.		X		<i>Lista de cotexo</i>	<i>2</i>
6º-EFB1.3.5 - Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.		X		<i>Escala de apreciación</i>	<i>5</i>
6º-EFB1.3.6 - Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.		X		<i>Anecdótico</i>	<i>1</i>
6º-EFB2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>2</i>
6º-EFB2.1.2 - Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.			X	<i>Escala de apreciación</i>	<i>2</i>
6º-EFB3.1.1 - Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	X			<i>Rúbrica</i>	<i>2</i>
6º-EFB3.1.2 - Adapta a habilidade motriz básica de salto a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	X			<i>Rúbrica</i>	<i>2</i>

6º PRIMARIA.					
<i>Estandares de Aprendizaxe</i>	<i>1º AV</i>	<i>2º AV</i>	<i>3º AV</i>	<i>Instrumento de Avaliación</i>	<i>Ponderación (%)</i>
6º-EFB3.1.3 - Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, aplicando correctamente os xestos e utilizando os segmentos dominantes e non dominantes.			X	<i>Rúbrica</i>	4
6º-EFB3.1.4 - Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	X			<i>Rúbrica</i>	2
6º-EFB3.1.5 - Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.		X		<i>Rúbrica</i>	5
6º-EFB3.1.6 - Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.			X	<i>Escala de apreciación</i>	1
6º-EFB4.1.1 - Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.			X	<i>Escala de apreciación</i>	1
6º-EFB4.1.2 - Representa ou expresa de forma creativa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.	X			<i>Rúbrica</i>	2
6º-EFB4.1.3 - Coñece, propón e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía establecida.	X			<i>Rúbrica</i>	2
6º-EFB4.1.4 - Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais, plásticos ou verbais.	X			<i>Escala de apreciación</i>	2
6º-EFB4.2.1 - Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.	X			<i>Escala de apreciación</i>	1
6º-EFB4.2.2 - Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.	X			<i>Lista de cotexo</i>	2
6º-EFB5.1.1 - Interésase por mellorar as capacidades físicas.	X			<i>Escala de apreciación</i>	4
6º-EFB5.1.2 - Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).	X			<i>Anecdótico</i>	1
6º-EFB5.1.3 - Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.	X			<i>Escala de apreciación</i>	1
6º-EFB5.1.4 - Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.	X			<i>Lista de cotexo</i>	1
6º-EFB5.1.5 - Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.		X		<i>Rúbrica</i>	2
6º-EFB5.2.1 - Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades	X			<i>Escala de apreciación</i>	2

6º PRIMARIA.					
<i>Estandares de Aprendizaxe</i>	<i>1º AV</i>	<i>2º AV</i>	<i>3º AV</i>	<i>Instrumento de Avaliación</i>	<i>Ponderación (%)</i>
físicas orientadas á saúde.					
6º-EFB5.2.2 - Identifica a súa frecuencia cardíaca e respiratoria, en distintas intensidades de esforzo.	X			<i>Rúbrica</i>	<i>4</i>
6º-EFB5.2.3 - Adapta a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.		X		<i>Rúbrica</i>	<i>3</i>
6º-EFB5.2.4 - Identifica o seu nivel comparando os resultados obtidos en probas de valoración das capacidades físicas e coordinativas cos valores correspondentes á súa idade	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>1</i>
6º-EFB5.3.1 - Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.1.1 - Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.		X		<i>Rúbrica</i>	<i>4</i>
6º-EFB6.1.2 - Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.		X		<i>Rúbrica</i>	<i>3</i>
6º-EFB6.2.1 - Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.			X	<i>Escala de apreciación</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.2.2 - Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.2.3 - Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.3.1 - Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	X			<i>Escala de apreciación</i>	<i>2</i>
6º-EFB6.3.2 - Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.		X		<i>Escala de apreciación</i>	<i>2</i>
6º-EFB6.3.3 - Distingue na práctica de xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.		X		<i>Lista de cotexo</i>	<i>4</i>
6º-EFB6.3.4 - Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.			X	<i>Escala de apreciación</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.4.1 - Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural			X	<i>Lista de cotexo</i>	<i>1</i>
6º-EFB6.4.2 - Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.			X	<i>Anecdótico</i>	<i>1</i>
					<i>100</i>

MÍNIMOS ESIXIBLES.

1º CICLO

- Coñecer e poder representar o corpo de forma global e segmentaria a nivel motriz e representativo en función da súa idade e desenvolvemento motriz e cognitivo.
- Ter hábitos de saúde e hixiene básicos tras a práctica de actividade física.
- Saber xogar, gañar ou perder, e respetar as normas e rutinas das Sesións.
- Respetar os/as compañeiros/as durante as sesións e no resto da vida no Centro, aceptando aos compañeiros/as cal e como son.
- Ter un comportamento respetuoso e adecuado durante as sesións.

3º CICLO

Mínimos Esixibles:

- Recoñecer as partes e funcionamento das diferentes partes dun corpo, así como diferenza entre dereita e esquerda, tanto propias como dos/as compañeiros/as. Conseguir unha percepción corporal total que permita apreciar a necesidade de coidalo e manter hábitos saudables.
- Empregar os hábitos de saúde e hixiene na actividade física adquiridos.
- Participar nos xogos con respecto e comprendendo a súa función como medio de deleite, de relación e emprego do tempo libre.
- Respetar os/as compañeiros/as, e as normas e rutinas da área de EF
- Participar activamente e sen vergoña nos diferentes contidos das sesións. Favorecendo o uso do corpo de maneira espontánea e orixinal sen medo o que pensan os/as demais. Exisindo un certo dominio do mesmo nas execucións.
- Utilizar todos os recursos motrices do corpo nas diferentes situacións que podense presentar nas prácticas das actividades físicas, para solventar os problemas plantexados. Aumentando os seus esquemas motores e potenciar as súas habilidades motrices específicas.
- Coñecer e valorar a necesidade das Capacidades Físicas Básicas, así como favorecer o seu desenvolvemento por medio de xogos na práctica, e aplicando os coñecemento sobre hábitos saudables para manter un corpo san.
- Manter un comportamento correcto tanto nas sesións, nas explicacións, como nas rutinas, así como cos seus compañeiros/as, de forma que se aproveiten os tempos disponibles para as prácticas.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN.

Á hora de establecer uns criterios de cualificación, temos que considerar a avaliación durante esta etapa. En Educación Física e seguindo a Domingo Blázquez (1999) pódese falar de dous grandes tipos de avaliación: obxectiva e subxectiva. A avaliación obxectiva é aquela que se asocia coa utilización de probas mensurables ou cuantificables previamente elaboradas. A avaliación subxectiva depende prioritariamente do xuízo docente, baseándose na súa experiencia persoal.

As diferenzas principais radican en que a avaliación obxectiva se basea en probas ou test, realízase con control de tempo ou lugar, o alumno/a é consciente de ser examinado e son tarefas uniformes para todas ás persoas. Os instrumentos e procedementos cuantitativos empregados considéranse apropiados cando preténdase coñecer ou progreso do alumnado nun determinado aspecto ou obter información do proceso evolutivo respecto ao grupo de idade.

En cambio, a avaliación subxectiva baséase na observación, non hai control de tempo, ou alumnado non ten conciencia de estar a examinarse e trátase o comportamento e as reaccións naturais e habituais. De forma xeral baséase na observación da conduta.

Cremos axeitadas ás técnicas de observación como un valioso recurso para estas idades (1º ciclo) xa que posúen ás seguintes vantaxes fronte a outros sistemas:

- Poden aplicarse durante todo o proceso (avaliación continua).
- Facilitan unha información constante sobre as dificultades do alumnado para reconfigurar aspectos da programación.
- Non a requiren situacións específicas de exame, que alteran o proceso de ensino-aprendizaxe e provocan ansiedade nos nenos e nenas.

Do mesmo modo este tipo de técnicas deben posuír un rigor determinado cumprindo uns requisitos mínimos referidos á súa planificación previa sobre os aspectos a avaliar, realización sistematizada e con contrastes, sistemas útiles e adecuados para poder analizar a información en calquera momento e limitación en canto alumnos/ás ou aspectos a observar.

De forma global os criterios de cualificación estarán relacionados con:

1. Creatividade no desenvolvemento da actividade física: comprobación de grao de axuste e creatividade dos movementos corporais tanto a compañeiros coma a condicións externas temporais (duración) e espaciais (cambio de dimensión).
2. Coordinación dinámica do propio corpo: terase en conta ao grao de coordinación dinámica e a súa adecuación a diferentes tipos de actividade física, analizando a interacción de movementos parciais que integran actividades como correr, saltar, xirar, lanzar...

3. Adecuación respecto a factores externos: adecuación do propio movemento ao ritmo esixido pola actividade que se está a realizar (carreiras, balanceo, salto...) ou ben a un ritmo imposto exteriormente (palmadas, pandeiro...).
4. Competencias físicas básicas: valoración do desenvolvemento logrado nas competencias físicas básicas, considerando en qué medida evolucionaron as máis elementais dende un punto de vista cualitativo (precisión, adecuación ao obxectivo...), tendo en conta ou nivel de partida de cada alumno nas distintas competencias.
5. Expresión corporal: comprobación de flexibilidade e adecuación coa que se utilizan os recursos expresivos corporais para comunicarse (sentimentos, dramatizacións...)
6. Concienciación achega dous efectos dá actividade física: ter en conta o grao de axuste da actividade ás posibilidades e limitacións propias, adquisición dun coñecemento progresivo da propia capacidade e saber regular tendo en conta a saúde e a seguridade.
7. Desenvolvemento de actitudes sociais: valoración do desenvolvemento de actitudes que potencien a actividade física grupal como a cooperación, tolerancia e respecto (aceptación de regras, participación positiva e respecto cara a docente, compañeiros e material).
8. Hábitos hixiénicos: manter uns hábitos hixiénicos adecuados a idade e as posibilidades de cada Centro, antes (traer a roupa,...), durante ( ), e despois (lavar as máns,...).

De forma xeral a calificación da nosa área, obtémola da ponderación dos estándares de cada curso, así na unidade didáctica na que o traballamos, valoraremos o desenvolvemento do mesmo, co instrumento de avaliación que previamente foi elixido e refrectido no perfil da nosa área, e logo ese valor será traspasado para que corresponda a porcentaxe da ponderación que ten asignada, e deste modo iremos sacando as cualificacións de cada unidade. Ademáis, como temos os estándares repartidos ó longo do curso e en diferentes unidades, cada unha delas terá como valor máximo a suma das ponderacións dos estándares que traballamos na mesma. E seguindo esta lóxica, a avaliación ordinaria será a suma da nota obtida nas diferentes unidades, xa que a suma da ponderación de todos os estándares do curso é 100. E seguindo a lexislación vixente a nota será redondeada a un número enteiro, é dicir, se queda por debaixo do 0.5 será o número anterior, e se queda por encima do 0.5 será o número seguinte.

MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.

A Filosofía do Centro con respecto ás Necesidades Específicas de Apoio Educativo e á Diversidade (tendo en conta o marco curricular estatal L.O. 2/2006 do 3 de maio da educación, que acuña este termo), está recollida na P.X.A.

Debemos partir da premisa de que **ningunha clase é homoxénea** en canto a características persoais, motivacións, nivel de capacidades, ritmo de aprendizaxe... Polo tanto deberemos axustar a nosa acción pedagóxica ás diferentes necesidades do alumnado e facilitar recursos e estratexias variadas que permitan dar resposta a estas que presentan os alumnos/ás destas idades. O que non faremos en ningún caso é diagnosticar nin tratar ningunha necesidade xa que, en primeiro lugar teremos que falar co Departamento de Orientación, a administración e a familia, por se fose necesario realizar unha *Adaptación Curricular Individualizada* ou realizar algún *Reforzo Educativo*. En caso de ser necesario, manteríamos unha relación directa co Departamento de Orientación e a familia para individualizar o ensino o mellor posible. Pretendemos ofrecer ó alumnado unha educación o máis axeitada posible ás sus características, e iso só se consegue se toda a comunidade educativa traballa nunha mesma liña de acción.

No conxunto da aula de educación física, xeralmente pódense atopar diversas maneiras de pensar, vivir e comportarse. A falta de uniformidade entre os/as seus discentes obriga ao profesorado a idear estratexias educativas con vistas a chegar a TODO o alumnado.

Na Educación Física esta atención á diversidade é fundamental, xa que os recursos nos que se basa a ensinanza (esquema corporal, lateralidade,...) conlevan un importante desenrolo actitudinal, aptitudinal e procedimental, sen negar a importancia do ambiente socio cultural e familiar, que incide na apreciación e, sobre todo, na valoración da materia, co conseguinte interese e motivación do alumnado. ¿De onde debe partir a atención? Pode partir das actividades cotiás, con vistas a obter datos sobre a maneira en que se manifesta o alumnado e establecer, a través da correspondente avaliación inicial ou diagnóstica, as súas aptitudes e carencias. Por outra parte, na aula de educación física é habitual que se realicen agrupamentos do alumnado para a realización de diversas tarefas e xogos, o que pode propiciar un primeiro paso para *a inclusión destes alumnos/as con necesidades específicas de apoio educativo, no seo dun grupo máis compensado, ou ben de maneira específica, con outros de nivel similar*. A diversidade na educación primaria, depende de factores de diversa índole:

1. De coñecementos: Algúns dos/as alumnos/as, forman parte das escolas municipais (natación, fútbol, baloncesto,...), polo que esta diferenza afecta ó coñecemento que teñen do seu corpo e das súas posibilidades. Pode ser convinte que, nalgúnhas unidades concretas (acúaticas por exemplo) empreguemos a estes nenos/as como modelos; nese caso incorporaranse actividades de ampliación para eles, que non interfiran na execución do resto do grupo como por exemplo, iniciación ó buceo, ou ás

técnicas de natación, ou tamén podemos aumentar o compoñente cognitivo das tarefas, dificultando así a súa execución, pero mantendo a motivación deste alumnado.

2. De aptitude: o que afecta á *facilidade* ante a educación física. Neste curso, ó igual que en todos, non hai un alumno/a tipo polo que seguindo o principio da avaliación das aprendizaxes, terase en conta o grado de aptitude do alumnado (detectado mediante a avaliación inicial), valorando o esforzo dos que menos facilidade mostren, sin que por iso se penalice ó resto que mostren máis facilidade.

3. De actitude: esto é, de *interese* xa que na educación física pódense atopar alumnos/as que presentan diferentes grados de interese. Por exemplo, pode darse o caso que algúns nenos manifesten interese e motivación polas práctica físicas e, sen embargo, por sentirse ridículos, non queiran cantar nin bailar, mentres que con algunhas nenas pasará o contrario, que posúan unha especial actitude ante a danza e o canto, e rexeiten as prácticas físicas, por cuestións de presión social e asimilación dos cambios corporais que se están producindo. Deste xeito poderán dirixirse entre sí e monitorizarse en actividades grupais.

4. Socio-culturais: A Escola e, polo tanto, a Educación Física e á súa vez as prácticas físicas son un reflexo da sociedade que os entraña, polo que o alumnado atoparase supeditado, en maior ou menor medida, ao seu ámbito socio-cultural, dando lugar a distintas situacións dentro do aula. Inflúe o interese polo patrimonio e pola tradición deportiva, a transmisión familiar de valores relacionados coa Educación Física, etc.

Medidas que levaremos a cabo desde a nosa área:

-- Adaptaranse os recursos materiais, as estratexias metodolóxicas, as agrupacións dentro da clase, a distribución do tempo e do espazo físico das instalacións, máxime habida conta da natureza eminentemente práctica da área de Educación Física e das interaccións que se dan nela.

-- Actividades de Reforzo Educativo (en caso de non acadar os obxectivos mínimos previstos) (**Orde do 6 de outubro de 1995** pola que se regula a atención ao alumnado con N.E.E.).

-- Formularanse actividades substitutivas ou alternativas das propostas e crearanse dinámicas de traballo en grupos compensatorios, nas que alumnos/ás con grandes habilidades (de clubs deportivos, ballet,...) axuden e apoiem a aqueles/as que non as teñen ou cústalles exteriorizalas.

ACTIVIDADES RELACIONADAS CO PROXECTO LECTOR.

Coa chegada de LOE preténdese reforzar a lectura e recolle no seu **artigo 19.3** que co fin de conseguir o hábito se lle dedicará un tempo diario. No Dec. 130/07 do 2007 no Anexo IV aparece recollido o plan lector. Este será un documento que integrará todas as intencións do centro destinadas ao fomento da lectura, da escritura e das habilidades informativas. A súa implantación farase en varias fases simultáneas con data límite o curso 2009-2010. O plan procurará a adquisición das competencias básicas, especialmente: **competencia lingüística, competencia tratamento da información e a competencia dixital, competencia cultural e artística e a competencia para aprender a aprender**. O plan anual de lectura e o proxecto lector de centro garantirán a paulatina capacitación do alumnado nas competencias que se pretenden. Na nosa programación temos presente este plan aínda que non está aplicado se fomentaremos a lectura de diferentes maneiras:

Aplicación das Tics na lectura: consulta de enciclopedias multimedia, consulta de noticias analizando o seu contido, manexo de buscadores en Internet, consulta de páxinas Web. Desenvolverase a competencia tratamento da información e a competencia dixital.

Lecturas de documentos gráficos: Por exemplo libros adaptados a estas idades coñecerán os músculos, o funcionamento do sistema cardiorespiratorio ao facer actividade física, a influencia positiva da actividade física no noso organismo,... o que influirá positivamente no seu autoconhecimento e autonomía. Aquí desenvolveremos principalmente a competencia lingüística e de aprender a aprender.

ACTIVIDADES RELACIONADAS COAS TICS.

As **Tecnoloxías da Información e as Comunicación** son incuestionables e están aí, forman parte da cultura tecnolóxica que nos rodea e coa que debemos convivir e ademais aparecen reflectidas no currículo oficial. Amplían as nosas capacidades físicas e mentais e as posibilidades de desenvolvemento social, autores como **Alfonso Gutiérrez** aseguran que *"debido á significativa presenza dos medios na vida dos alumnos e a conveniencia de convivir con eles, maximizando as súas vantaxes, é necesaria a implicación total destes novos medios no sistema educativo"*. Ademais observáronse numerosos beneficios na súa utilización como por exemplo que suscitan a colaboración nos alumnos/ás, axúdaos a centrarse nas aprendizaxes, melloran a motivación e o interese, favorecen o espírito de busca (Aprendizaxe por descubrimento)...Las Tics ofrecen un amplo abano de posibilidades educativas innovadoras pero non debemos utilízalas nun modelo de ensino-aprendizaxe transmitivo e unidireccional.

As Tics na nosa área.

Buscaremos que o alumnado chegue a dominar os procesos de busca, filtración e selección, a través de Internet, da información e, neste caso, a relacionada coa Educación Física. Este debe ser un traballo continuo e transversal. Levarémolo a cabo de diferentes maneiras: utilizando as Tics nas propias sesións, en horario lectivo, xa sexa os ordenadores, o encerado dixital interactiva, o dvd...Como tamén utilizándooas fora do horario lectivo onde lles proporemos proxectos de investigación para realizar. No caso de atopar con alumnos/ás que non teñan Internet na súa casa poderán dispoñer da sala de ordenadores nas tardes que haxa profesores de garda para realizar eses deberes así como nos recreos, así desenvolveremos a competencia para o tratamento da información e competencia dixital.

¿Como aplicaremos as Tics na nosa área?

- **Busca e uso da web.** Podemos buscar información sobre a saúde, alimentación, descanso, normas de diferentes deportes, historia dos mesmos,...ademais de dispoñer da web do centro, para colgar información relevante para os nenos/as do CRA.

- **Utilización da Páxina Web e Aula Virtual do Centro.** En caso dun escenario educativo semipresencial ou telemático, o uso da páxina web e da aula virtual será de capital importancia, así usaremos a aula virtual para que poidan facer actividades, ver videos sobre contidos de EF, información sobre saúde, alimentación,...e na páxina web poderemos colgar anuncios relativos a nosa área.

CRITERIOS PARA AVALIAR LA PROGRAMACIÓN.

A Programación é, ante todo, un instrumento de planificación da actividade de aula, polo que é necesario que teña uns criterios xerais, dos que se poden destacar os seguintes:

- **Adecuación**: a programación debe adecuarse a un determinado contexto, como é o ámbito social e cultural de cada centro, ás características do alumnado, á experiencia previa do profesor... para atender as necesidades especiais dos distintos alumnos e alumnas. Todo iso implica ter en conta os aspectos máis relevantes do devandito contexto que poidan incidir de forma significativa nos elementos que a compoñen.
- **Concreción**: a programación debe concretar o plan de actuación que se ha de levar a cabo na aula para que resulte un instrumento realmente útil.
- **Flexibilidade**: o plan de actuación debe entenderse como aberto, como unha hipótese de traballo que pode e debe ser revisado, en momentos que requiran a introdución de cambios durante o proceso de ensino aprendizaxe.
- **Viabilidade**: é necesario que a programación sexa viable para que poida cumprir axeitadamente coas súas funcións, que se axuste ao tempo dispoñible, que a conte cos espazos e recursos previstos para levar a cabo as actuacións programadas e que a realización das distintas actuacións estea ao alcance de todos os alumnos aos que vaian dirixidas. A experiencia docente e a revisión permanente da propia práctica son referentes fundamentais para asegurar unha programación realista.

Indicadores de logro do proceso de ensino.

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente.

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

PROGRAMACIÓN DA ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA

4º Educación Primaria

CPI CASTRO BAXOI

Curso 2022/23

ÍNDICE

1.Introdución/contextualización.....	2
2. Contribución da área ao desenvolvemento das competencias clave.....	2
2.1. Competencia en comunicación lingüística (CCL).	
2.2. Competencia matemática e c. básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).	
2.3. Competencia dixital (CD).	
2.4. Aprender a aprender (CAA).	
2.5. Competencias sociais e cívicas (CSC).	
2.6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).	
2.7. Conciencia e expresións culturais (CCEC).	
3. Elementos curriculares.....	5
3.1.Contidos para 6º de EP.	
3.2 Criterios de avaliación para 6º de EP.	
3.3. Estándares de aprendizaxe para 6º de EP.	
4.Metodoloxía.....	10
5. Avaliación.....	11
5.1. Criterios de cualificación.	
5.2. Temporalización das unidades didácticas ea súa relación cos estándares de aprendizaxe.	
5.3. Indicadores de logro.	
5.4 Mínimos esixibles e actividades de reforzo e recuperación.	
6. Medidas de atención á diversidade.....	18
7. Materiais curriculares.....	19
7. Relación co proxecto lector e o plan de introdución das TICs.....	19
8. Actividades complementarias e extraescolares.....	19
10. Relación cos contidos transversais.....	20

1. INTRODUCCIÓN/CONTEXTUALIZACIÓN.

1.1. DESCRIPCIÓN E ANÁLISE DA CONTORNA

ENTORNO FÍSICO

O noso Centro Escolar está situado no núcleo urbano de Miño, preto dun entorno natural moi rico e singular, as marismas do río Baxoi, e moi cerca das praias da Ribeira e da Praia Grande de Miño. Recibe alumnado dos concellos de Miño e Vilarmaior, que forman parte do Conxunto do Eume, xunto cos concellos de Cabanas, Monfero e Pontedeume dentro da bisbarra natural que forma o Golfo Ártabro.

Miño, situado na costa, evoluciona de maneira positiva no seu crecemento, experimentando pequenos altos e baixos en relación coa conxuntura do momento (crise económica, emigración, etc.). Na actualidade funciona como núcleo de veraneo para o Conxunto Ártabro, igual que outros da zona. En cambio Vilarmaior, situado no interior, sofre reducións moi drásticas no número de habitantes, a partir dos anos 40, como consecuencia dos desprazamentos da poboación na busca de mellores oportunidades e dun aumento do nivel de vida. É un concello menor polo seu escaso peso demográfico.

CONCELLO DE MIÑO

Aspectos físicos

Miño está situado na desembocadura da Ría de Betanzos. Limita ó Norte co concello de Pontedeume, ó sur cos concellos de Paderne e Irixoa, ó leste co de Vilarmaior e ó oeste coa citada ría.

Cunha extensión de 34 km² ten unha densidade de poboación de 187 hab./km² e un crecemento vexetativo negativo de -6 (datos dos anos 2018 e 2017, respectivamente).

Está atravesado pola variante da N-VI Betanzos-Ferrol, pola autoestrada A-9 e pola liña de ferrocarril Betanzos-Ferrol.

Pertence á bisbarra das Mariñas. Báñao a ría de Ares e Betanzos que lle proporcionan un clima suave aínda nas zonas situadas máis lonxe da costa.

Está distribuído territorialmente en oito parroquias: Bemantes, Callobre, Carantoña, Castro, Leiro, Miño, Perbes e S. Xoan de Vilanova.

O relevo é irregular e de pouca altura, a costa é recortada. Na desembocadura do Lambre na Ponte do Porco hai unha pequena ría que forma a praia da Alameda, a continuación da praia Grande. Logo, a costa é rochosa con calas areosas como Andaió e S. Pedro de Perbes. En fronte, unhas pequenas illas.

Os ríos máis importantes son o Lambre e o Baxoi, de pouco caudal pero fermosos; cruzados por dúas pontes famosas construídas polos Andrade. Unha deu fama ó lugar de Ponte do Porco, aínda que a primitiva atópase 1 km. máis arriba e hoxe chámase Ponte Lambre, de estilo oxival cun só arco. A outra cruza o Baxoi cerca da desviación que sae cara a Bañobre, o carón da desviación Betanzos-Ferrol da estrada nacional VI. Esta desemboca nunha zona pantanosa, as marismas.

O clima, de tipo oceánico húmido caracterízase polas suaves temperaturas e choivas abundantes. A temperatura media oscila entre os 13 e os 14° C. As precipitacións son de entre 900 e 1000 mm anuais, repartidas ó longo de todo o ano cun máximo en outono e inverno e un mínimo no verán.

Os montes son de pouca altura, o solo é de tipo cambisol ou terra parda, característicos da Galicia do Norte, de baixa fertilidade e un aproveitamento forestal -algún día con vexetación autóctona de carballos, hoxe substituídos de piñeiros e eucaliptos - e gandeiro, case exclusivo.

Aspectos socioeconómicos

A economía era, tradicionalmente, de carácter agrario, gandeiro e forestal. Estas actividades económicas foron perdendo paulatinamente importancia en favor do sector servizos: turismo, sobre todo, e comercio.

Hoxe en día Miño conta con 63 afiliacións en alta laboral ao sector Gandeiro e pesqueiro. A industria forestal conta con 1200 ha. dedicadas a monte para a produción de madeira, o que significa o 36 % da superficie total do municipio. Outros sectores como o pesqueiro carecen de relevancia no conxunto da economía local. A actividade industrial non é moi importante. Dédícanse á actividade industrial e á construción arredor dun 25% da poboación.

Miño conta cun número importante de empresas (487), en relación á poboación, pero a maioría son empresarios autónomos (352). Só 7 empresas contan con máis de 10 asalariados, e 2 contan con máis de 20.

Un aspecto a ter en conta é a crecente importancia da zona como centro de veraneo, o que ocasiona un aumento importante de poboación flotante no período estival, un notable desenvolvemento de complexos hostaleiros e zonas residenciais que lle imprimen un carácter urbano ó municipio.

O paro rexistrado, preto do 10%, vincúlase, sobre todo, ao sector servizos.

1.2. O CENTRO ESCOLAR

Foi construído en dúas fases, a primeira -dedicada practicamente en toda a súa totalidade a Educación Primaria- foi inaugurada no curso 1995-96, e a segunda, dedicada a ESO no 1999-2000. Está situado no lugar de Telle e a súa construción é moderna e pouco funcional.

Na actualidade dispón de 6 aulas dedicadas a Educación Infantil, 13 a Educación Primaria, 10 a Educación Secundaria, 3 para as docentes de Pedagogía Terapéutica e Audición e Linguaxe, 1 de Música, 1 de Informática, e ademais dispoñemos da Biblioteca, o Laboratorio, o Ximnasio e o espazo do comedor. A biblioteca vaise empregar en parte do horario como aula de desdobre. O resto de espazos son para os departamentos didácticos, a parte de Dirección, a sala de profesores e a sala COVID. Ao longo deste curso recuperaremos o espazo que está a ser empregado como comedor pois estase a levar a cabo a adaptación dun novo espazo para usalo como comedor.

O alumnado procede dos concellos de Miño e de Vilarmaior (das parroquias de Vilamateo, Güimil, O Tres e Torres). Na área de influencia deste Centro hai dous CEIP incompletos nos que se escolarizan alumnos de Educación Infantil e Primaria, os de Bemantes no Concello de Miño e o de Torres no de Vilarmaior. Os alumnos destes centros pasan a ser alumnos deste CPI no momento no que rematan o 1º Ciclo de Educación Primaria. O CPI Castro Baxoi está integrado na zona educativa de Betanzos e escolariza alumnos de Educación Infantil, Educación Primaria e Educación Secundaria Obrigatoria.

Dentro da área á que corresponde o centro, atópase o Centro Fogar María Inmaculada de Bañobre do cal recibimos estudantes de diferentes idades e en diferentes momentos do curso escolar dado o movemento que hai neste tipo de centros.

2. CONTRIBUCIÓN DA ÁREA AO DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVE

2.1. COMPETENCIA EN COMUNICACIÓN LINGÜÍSTICA (CCL)

A Educación Física desenvolve esta competencia dende varias perspectivas:

- Por unha banda, unha parte da información que o profesorado transmite ao alumnado na explicación dos xogos ou tarefas que van ter lugar nas sesións é grazas á linguaxe oral. Neste caso incídese na capacidade de comprender dos alumnos e das alumnas, unha das metas desta competencia; se as consignas iniciais non quedan claras, probablemente a actividade funcionará mal; de aí a súa importancia.

- Ao inicio e ao remate de cada sesión é necesario facer unha posta en común co alumnado para dar a coñecer o que se vai facer e integrar as súas aportacións, para expresar as dificultades atopadas, valorar o

realizado e reflexionar sobre como melloralo. Deste xeito apréndese a saber comunicar, escoitar, contrastar opinións, verbalizar as propias sensacións, ter en conta as ideas das e dos demais...

- Outro dos aspectos que aparece nesta competencia é a capacidade para redactar un escrito, explicar unha idea ou integrar o aprendido na propia estrutura cognitiva. Dende a área de Educación Física, conséguese grazas ao traballo de certos contidos. É aconsellable que o alumnado utilice as Tecnoloxías da Información e da Comunicación, a biblioteca do colexio ou a da aula para recoller información sobre aspectos como os xogos populares tradicionais galegos, as normas, regras, orixe ou historia de certas actividades deportivas, biografías de mulleres e homes relevantes no e para o deporte... para afianzar algunhas aprendizaxes.
- A Educación Física contribúe á adquisición de vocabulario da lingua materna e a aprender algunhas expresións significativas en contextos funcionais doutras linguas, integrando elementos da cultura das actividades físico-deportivas de países diversos nas actividades realizadas.

2.2. COMPETENCIA MATEMÁTICA E COMPETENCIAS BÁSICAS EN CIENCIA E TECNOLOXÍA (CMCT)

Respecto á competencia matemática, certas actividades que se realizan en Educación Física contribúen ao seu desenvolvemento:

- Algunhas operacións básicas relacionadas co cálculo matemático: percepción e control do tempo en segundos, distribución da sesión en tempos...
- Apreciación de distancias, traxectorias ou velocidades nos lanzamentos, recepcións, golpes e calquera tarefa de manipulación que se faga con móbiles, desenvolvendo tamén a percepción espacial.
- A ocupación do espazo de acción, a dispersión, o agrupamento... Estes aspectos inflúen na boa adquisición das habilidades perceptivas e son importantes na maioría de actividades que se fagan, especialmente nos deportes.
- A formación de figuras xeométricas co corpo, tanto individualmente como en grupo (xogos de roda, distribución en ringleiras...) ou con distintos materiais (cordas, ladrillos de psicomotricidade...)
- Interpretación de símbolos: por exemplo ao traballar a orientación hai que entender a relación entre o que está representado no plano e a realidade, sendo imprescindible interpretar os símbolos máis básicos.

Por outra banda, algunhas achegas ás competencias básicas en ciencia e tecnoloxía son as seguintes:

- Mellora da saúde e calidade de vida: Está demostrado que a actividade física ben practicada incrementa a saúde (entendida como o estado de completo benestar físico, mental e social, e non só a ausencia de enfermidade) e mellora a calidade de vida. O aumento da condición física ten numerosas repercusións na saúde: diminución do peso corporal, aumento das cavidades do corazón, do ton muscular, da autoestima... O traballo da hixiene corporal, a adquisición de hábitos alimenticios axeitados, o rexeitamento da inxestión de substancias prexudiciais, así como a práctica de hixiene postural en accións cotiás e propias da actividade física eliminarán hábitos indesexables e contribuirán ao aumento do benestar. Incidirase tamén na seguridade na prevención de riscos nas actividades a realizar. Todo este coñecemento favorece o nivel do alumnado en ciencias, especialmente na parte de ciencias da natureza.
- Utilización do exercicio físico no tempo de lecer: Un dos obxectivos que se pretenden acadar é que o alumnado adquira hábitos de práctica de actividade física no tempo extraescolar e perdurables durante toda a vida. Así diminuírá a obesidade, mellorarase a saúde colectiva e a calidade de vida, previndo deste xeito riscos derivados do sedentarismo.

2.3. COMPETENCIA DIXITAL (CD)

A área de Educación Física contribúe a esta competencia dende o seguintes puntos de vista:

- Por unha banda, as nenas e os nenos aprenden a valorar criticamente as mensaxes referidas ao corpo, procedentes dos medios de información e comunicación, que poden danar a imaxe corporal. Ademais deben saber seleccionar, cando fagan unha busca de información sobre algún aspecto de interese da área (xogos, pautas alimenticias, hábitos pouco saudables, mulleres e homes deportistas ao longo da historia...), os datos realmente importantes.

- Por outra banda, o alumnado ten que ser quen de achar a información usando as TIC: bases de datos, procesadores de texto, tratamento da imaxe, utilización de internet como ferramenta de busca... amosando un dominio básico de diferentes linguaxes:

icónica, visual, sonora, gráfica... e un coñecemento dos tipos de información, as súas fontes, as súas posibilidades e a súa localización.

- Ademais, dende unha perspectiva docente pódense utilizar as TIC para facilitar o proceso de ensino, proxectando documentos audiovisuais que favorezan a asimilación dos contidos (DVDs, vídeos...). Terase en conta que en ditos documentos aparezan homes e mulleres, para evitar a asimilación dos exemplos cun ou outro sexo por parte do alumnado.

- Tamén se poden facer gravacións das alumnas e alumnos para unha posterior visualización conxunta. Existen determinados movementos que presentan dificultade para que a persoa que os realiza poida percibilos visualmente, e a única información que se ten sobre a correcta execución ou non é a propioceptiva (roda lateral, viravoltas...). Unha boa axuda para mellorar a percepción do propio movemento é gravarse para visualizarse posteriormente e comparar o resultado coas sensacións vividas no momento da execución.

2.4. APRENDER A APRENDER (CAA)

Esta competencia ten certa relación coa metodoloxía e a maneira de presentar as tarefas na organización do proceso de ensino-aprendizaxe:

- A perspectiva metodolóxica foi variando co paso do tempo. Na actualidade, esta área curricular baséase en gran parte no xogo e nos estilos de ensino relacionados co desenvolvemento de estratexias de busca, centrándose na disonancia cognitiva:

preténdese crear unha dúbida na estrutura cognitiva do alumnado para que indague e chegue a unha ou varias solucións. Así favorecese que as nenas e os nenos aprendan a aprender, buscando posibilidades motrices acordes co obxectivo proposto.

- Outro xeito de aprender a aprender é por medio das actividades cooperativas, nas que o grupo-clase ten que buscar a colaboración e as achegas de todas as persoas que compoñen o grupo para chegar a conseguir os logros. Favorecese o diálogo, a creatividade, a busca, o consenso, o razoamento e a comprensión das ideas aportadas polas e polos demais.

- O axeitado coñecemento de si mesma e de si mesmo, do propio corpo, das posibilidades de acción, do contorno que nos rodea, das demais compañeiras e compañeiros... así como a comprensión dos patróns de movemento realizados para transferir a outras accións favorecerá tamén a adquisición desta competencia.

- Do mesmo xeito, as estratexias que cada nena e neno desenvolven con respecto ao autocontrol e ao control da actividade, regulando os seus movementos e accións e respondendo aos obxectivos propostos favorecerán o feito de aprender a aprender.

2.5. COMPETENCIAS SOCIAIS E CÍVICAS (CSC)

As características da Educación Física, especialmente no que se refire á dinámica e ao entramado de relacións presente nas sesións, fana axeitada para a educación en habilidades sociais:

- Cun axeitado enfoque metodolóxico e didáctico, faranse grandes aportacións a esta competencia: a busca de obxectivos grupais comúns nun xogo cooperativo, o diálogo e a toma de decisións colectiva para a elaboración dunha coreografía, as estratexias de cooperación ou oposición nos xogos, a comunicación e contracomunicación motrices...

son un medio eficaz para facilitar a relación, a integración, o respecto, a cooperación, a solidariedade...

- A Educación Física conciencia e axuda a ter en conta ás demais persoas nas actividades propostas, a confiar nelas, a participar colectiva e grupalmente, a asumir os diferentes roles que toque desenvolver, a compartir o éxito e o fracaso nas situacións de equipo, a discutir e elixir representantes, normas, funcións... aceptando as posibilidades e limitacións propias e alleas, independentemente do sexo, raza, crenzas, características físicas...

- Atenderase ao xogo limpo (“fair play”), responsabilizándose cadaquén da integridade do resto de participantes. No caso do xurdimento de conflitos, resolveranse por medio da negociación, baseada no diálogo.

- Tamén se inclúe nesta competencia a cooperación para a busca de información dos traballos que se proponían dende esta área, afianzando deste xeito os contidos que se desexen. É de destacar o interese polos xogos populares tradicionais galegos, bailes e danzas... coñecendo deste xeito a sociedade de hai uns anos, o cal axuda a comprender cómo é a sociedade actual.

2.6. SENTIDO DE INICIATIVA E ESPÍRITO EMPRENDEDOR (CSIEE)

A Educación Física aborda a iniciativa do alumnado dende varias perspectivas:

- Mellorando o coñecemento do seu propio corpo e do contorno: Ao estruturar o esquema corporal, a percepción do espazo e do tempo, vaise gañando progresivamente maior autonomía, facéndose os movementos máis ricos e variados.

- Incrementando o nivel de habilidades e a condición física: Fai que a persoa se vexa máis capaz, podendo realizar accións motrices máis eficaces nos diferentes medios nos que se desenvolva. Desta maneira, conseguírase aumentar a autonomía e, por conseguinte, a iniciativa.

- Propoñendo formas e posibilidades de movemento: Na área de Educación Física, especialmente na etapa de Educación Primaria, búscase crear unha boa base motriz, aportando multiplicidade de patróns de movemento diferentes. Esta base motriz levará a movementos de calidade.

- Por medio de actividades que impliquen a consecución dun obxectivo grupal: Ao ter que acadar todo o grupo un obxectivo común, aprendérase a respectar as opinións das e dos demais e a dialogar e consensuar as ideas propias coas alleas, incidindo así na autoconfianza, no espírito de superación, na responsabilidade, na iniciativa, na creatividade e, polo tanto, na iniciativa. Esta iniciativa derivará no emprendemento e na capacidade para ter propostas de movementos e accións, tanto individuais como grupais, para acadar os obxectivos que se propoñan.

- Utilizando unha metodoloxía que favoreza a exploración: Os estilos de ensino que potencian a busca, creando dúbidas nos coñecementos adquiridos ata o momento, incrementan a capacidade do alumnado para realizar as accións con progresiva autonomía e iniciativa.

2.7. CONCIENCIA E EXPRESIÓNS CULTURAI (CCEC)

A Educación Física traballa esta competencia dende varias perspectivas:

- Por unha banda, o alumnado ten que ser quen de apreciar a parte artística de certas execucións motrices. Potenciarase o desenvolvemento estético, a creatividade, a imaxinación, a dramatización, a expresión... aspectos todos eles recollidos no terceiro bloque de contidos: “Actividades físicas artístico-expresivas”. Deste xeito as manifestacións artísticas e culturais significarán unha fonte de gozo e enriquecemento persoal, valorando criticamente as mensaxes difundidas.

- Por outra banda, enténdense algunhas manifestacións da motricidade humana como feitos culturais presentes, dunha ou outra maneira, en todas as culturas e civilizacións; por exemplo o xogo, a danza ou o baile. As correntes que hai actualmente na Educación Física existen porque as xa citadas foron evolucionando ata adquirir a forma actual.

- Ademais, no referido a Galicia, reviste unha especial importancia toda actividade motriz relacionada co folclore e que debería ser desenvolvida na Educación Primaria:

xogos, xoguetes, bailes ou danzas populares tradicionais. Así o alumnado ten que comprender que estas manifestacións axudaron na configuración do que hoxe en día é a cultura galega, valorándoa e identificándose con ela. Entenderán que, o que se fixo no pasado, ten unha grande importancia no que somos, e condicionou o modelo de sociedade actual.

3. ELEMENTOS CURRICULARES

CONTIDOS PARA 4º DE EP

Bloque 1. Contidos comúns en Educación Física.

B1.1. Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas.

B1.2. Aceptación e respecto cara ás normas, regras, estratexias e persoas que participan no xogo. Elaboración e cumprimento dun código de xogo limpo.

B1.3. Confianza nas propias capacidades para desenvolver actitudes apropiadas e afrontar as dificultades propias da práctica da actividade física.

B1.4. Utilización de medios tecnolóxicos no proceso de aprendizaxe para obter información, relacionada coa área.

B1.5. Integración das tecnoloxías da información e a comunicación no proceso de aprendizaxe

B1.6. Implicación activa en actividades motrices diversas, recoñecendo e aceptando as diferenzas individuais no nivel de habilidade.

B1.7. Uso correcto de materiais e espazos na práctica da Educación física.

B1.8. O coidado do corpo e a consolidación de hábitos de hixiene corporal.

B1.9. Coñecemento da normativa básica de circulación en rúas e estradas.

B1.10. Identificación e respecto, ao realizar saídas fóra do colexio, dos sinais básicos de tráfico que afectan aos peóns ou peoas e ás persoas ciclistas.

Bloque 2. O corpo: Imaxe e percepción.

B2.1. Valoración e aceptación da propia realidade corporal e a das demais persoas mostrando unha actitude crítica cara ao modelo estético-corporal socialmente vixente.

B2.2. Seguridade, confianza nun mesmo e nas demais persoas.

B2.3. Autonomía persoal: autoestima, expectativas realistas de éxito.

B2.4. Descubrimento dos elementos orgánico-funcionais relacionados co movemento: circulación, respiración, locomoción (principais músculos e articulacións).

B2.5. Control do ritmo respiratorio en diferentes actividades. Toma de conciencia e inicio do control dos diferentes tipos de respiración.

B2.6 Equilibrio estático e dinámico sobre superficies estables e inestables e alturas variables.

B2.7. Organización espacial (organización dos elementos no espazo, apreciación de distancias, traxectorias, orientación, lonxitude). Organización temporal (duración, sucesión, ritmo). Organización espazotemporal (velocidade, previsión do movemento).

Bloque 3. Habilidades motrices.

B3.1. Formas e posibilidades do movemento. Axuste e consolidación dos elementos fundamentais na execución das habilidades motrices básicas.

B3.2. Utilización eficaz e económica das habilidades motrices básicas en medios e situacións estables e coñecidas.

B3.3. Inicio na adaptación das habilidades básicas a situacións non habituais e contornos descoñecidos ou con incerteza, incidindo nos mecanismos de decisión.

B3.4. Mellora das capacidades físicas básicas de forma global e orientada á execución das habilidades motrices.

B3.5. Disposición favorable a participar en actividades físicas diversas aceptando a existencia de diferenzas no nivel de habilidade.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

B4.1. O corpo e o movemento como instrumentos de expresión e comunicación.

B4.2. Coñecemento e práctica de diversas manifestacións expresivas adaptadas ao ámbito escolar: mimo, dramatización, baile, expresión corporal.

B4.3. Adecuación do movemento a estruturas espazo-temporais e execución de bailes e coreografías simples utilizando como base o folclore galego e outros bailes do mundo. B4.4. Expresión de emocións e sentimentos a través do corpo, o xesto e o movemento B4.5. Desenvolvemento das habilidades motrices básicas, participando en actividades artístico-expresivas.

B4.6. Recoñecer e valorar a posibilidade de cambiar as montaxes ou coreografías de actividades artístico-expresivas (espazos, materiais, tempos...) para adaptalas ás necesidades do grupo.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

B5.1. Consolidación de hábitos de hixiene corporal e adquisición de hábitos posturais e alimentarios saudables relacionados coa actividade física.

B5.2. Recoñecemento dos beneficios da actividade física na saúde integral da persoa.

B5.3. Práctica segura da actividade física, recoñecendo a importancia do quecemento, a dosificación do esforzo, a volta á calma e a relaxación.

B5.4. Mellora da condición física orientada á saúde, en función do desenvolvemento psicobiolóxico.

B5.5. Adopción das medidas básicas de seguridade na execución das actividades físicas e no uso de materiais e espazos.

B5.6 Actitude favorable cara á actividade física con relación á saúde, manifestando comportamentos responsables, respectuosos e seguros cara a un mesmo e as demais persoas.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

B6.1. Descubrimento e aplicación das estratexias básicas de xogo relacionadas coa cooperación, a oposición e a cooperación-oposición.

B6.2. Respecto cara ás persoas que participan no xogo e rexeitamento cara aos comportamentos antisociais.

- B6.3. Comprensión, aceptación e cumprimento das normas de xogo.
- B6.4. O xogo e o deporte como elementos da realidade social. Coñecemento e práctica de xogos tradicionais de Galicia.
- B6.5. Achegamento ao xogo doutras comunidades e países dos seus compañeiros e compañeras da clase.
- B6.6. Aplicación das habilidades básicas en situacións de xogo.
- B6.7. Participación en xogos de diferente tipoloxía e iniciación á práctica de actividades deportivas a través de xogos predeportivos e o deporte adaptado.
- B6.8. Iniciación á orientación deportiva mediante propostas lúdicas (ximnasio, patio, parque).
- B6.9. Práctica e gozo de actividades motrices lúdicas relacionadas coa natureza (xogos de campo, de exploración, de aventura, marcha, escalada...).
- B6.10. Coñecemento e coidado da contorno natural.

CRITERIOS DE AVALIACIÓN PARA 4º DE EP

Bloque 1. Contidos comúns en Educación Física.

- B1.1. Opinar, tanto desde a perspectiva de participante como de espectador ou espectadora, ante as posibles situacións conflictivas xurdidas, participando en debates, e aceptando as opinións dos e das demais.
- B1.2. Buscar e presentar información e compartila, utilizando fontes de información determinadas e facendo uso das tecnoloxías da información e a comunicación como recurso de apoio á área
- B1.3. Demostrar un comportamento persoal e social responsable, respectándose a un mesmo e ás outras persoas nas actividades físicas e nos xogos, aceptando as normas e regras establecidas e actuando con interese e iniciativa individual e traballo en equipo.

Bloque 2. O corpo: Imaxe e percepción.

- B2.1. Aceptar e respectar a propia realidade corporal e a das demais persoas.
- B2.2. Coñecer a estrutura e funcionamento do corpo para adaptar o movemento ás circunstancias e condicións de cada situación, sendo capaz de representar mentalmente o seu corpo na organización das accións motrices.

Bloque 3. Habilidades motrices.

- B3.1. Resolver situacións motrices con diversidade de estímulos e condicionantes espazotemporais, seleccionando e combinando as habilidades motrices básicas e adaptándoas ás condicións establecidas de forma eficaz.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

- B4.1. Utilizar os recursos expresivos do corpo e o movemento, de forma estética e creativa, comunicando sensacións, emocións e ideas.
- B4.2. Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras área coa práctica de actividades artístico-expresivas.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

- B5.1. Recoñecer os efectos do exercicio físico, a hixiene, a alimentación e os hábitos posturais sobre a saúde e o benestar, manifestando unha actitude responsable cara a un mesmo ou mesma.

B5.2. Mellorar o nivel das súas capacidades físicas, regulando e dosificando a intensidade e duración do esforzo, tendo en conta as súas posibilidades e a súa relación coa saúde.

B5.3. Identificar e interiorizar a importancia da prevención, a recuperación e as medidas e seguridade na realización da práctica da actividade física

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

B6.1. Resolver retos tácticos elementais propios do xogo e de actividades físicas, con ou sen oposición, aplicando principios e regras para resolver as situacións motrices, actuando de forma individual, coordinada e cooperativa e desempeñando as diferentes funcións implícitas en xogos e actividades

B6.2. Coñecer, a diversidade de actividades físicas, lúdicas, deportivas, en especial as de Galicia

B6.3. Relacionar os conceptos específicos de Educación física e os introducidos noutras áreas coa práctica de actividades físico-deportivas.

B6.4 Manifestar respecto cara ao contorno e o medio natural nos xogos e actividades ao aire libre, identificando e realizando accións concretas dirixidas á súa preservación.

ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE PARA 4º DE EP

Bloque 1. Contidos comúns en Educación Física.

EFB1.1.1. Investiga, reflexiona e debate de forma guiada sobre distintos aspectos da moda e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.

EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase.

EFB1.1.3. Mostra boa disposición para solucionar os conflitos de xeito razoable.

EFB1.1.4. Recoñece as condutas non apropiadas que se producen na práctica deportiva.

EFB1.1.5. Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades

EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar a información que se lle solicita.

EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza.

EFB1.2.3. Expón as súas ideas expresándose de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.

EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.

EFB1.3.2. Demostra certa autonomía resolvendo problemas motores.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade

EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais

Bloque 2. O corpo: Imaxe e percepción.

EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.

EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.

EFB2.2.1. Recoñece os dous tipos de respiración.

EFB2.2.2. Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.

EFB2.2.3. Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.

EFB2.2.4. Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles

EFB2.2.5. Mellora a súa eficacia nas repostas motrices ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles no tempo e no espazo.

Bloque 3. Habilidades motrices.

EFB3.1.1. Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB 3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.3. Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.

EFB3.1.4. Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.

EFB3.1.6. Realiza actividades físicas e xogos propostos no medio natural ou en contornos non habituais con certo nivel de incertezas.

Bloque 4. Actividades físicas artístico-expresivas.

EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas e sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo, individualmente, en parellas ou en grupos.

EFB4.1.2. Realiza movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.

EFB4.1.3. Coñece e practica bailes e danzas sinxelas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía básica.

EFB4.1.4. Leva a cabo manifestacións artísticas en interacción cos compañeiros e compañeiras

EFB4.2.1. Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nas actividades artístico expresivas.

EFB4.2.2. Coñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.

Bloque 5. Actividade física e saúde.

EFB5.1.1. Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.

EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.

EFB5.1.3. Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.

EFB5.1.4. Adopta hábitos posturais axeitados recoñecendo a súa importancia para saúde.

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma.

EFB5.2.1. Mellora o seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.

EFB5.2.2. Identifica a frecuencia cardíaca en repouso e realizando actividade física, nel mesmo ou nun compañeiro ou compañeira.

EFB5.2.3. Percibe e comeza a adaptar a intensidade do seu esforzo ás demandas da estrutura da clase de Educación física.

EFB5.3.1. Ten en conta a seguridade na práctica da actividade física, sendo capaz de realizar o quecemento con certa autonomía.

Bloque 6. Os xogos e actividades deportivas.

EFB6.1.1. Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.

EFB6.1.2. Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.

EFB6.2.1. Recoñece as diferenzas, características básicas entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades na natureza.

EFB6.2.2. Recoñece a orixe e a importancia dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.

EFB6.2.3. Realiza distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia seguindo as regras básicas.

EFB6.3.1. Distingue as capacidades físicas básicas implicadas nos xogos e nas actividades deportivas.

EFB6.3.2. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.

EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.

EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.

4. METODOLOXÍA

O proceso de ensino-aprendizaxe debe cumprir os seguintes **requisitos**:

- Partir do nivel de desenvolvemento do alumnado e das súas aprendizaxes previas.
- Asegurar a construción de aprendizaxes significativas a través da mobilización dos seus coñecementos previos e da memorización comprensiva.
- Posibilitar que os alumnos/as realicen aprendizaxes significativas por eles/as mesmos/as. - Favorecer situacións en que os nenos/as deben actualizar os seus coñecementos.
- Proporcionar situacións de aprendizaxe que teñen sentido para os alumnos/as, co fin de que resulten motivadoras.

En coherencia co exposto, os **principios** que orientan a nosa práctica educativa son os seguintes:

- Metodoloxía activa.

Supón atender a dous aspectos intimamente relacionados:

- o Integración activa dos alumnos/as na dinámica xeral da aula e na adquisición e configuración das aprendizaxes.
- o Participación no deseño e desenvolvemento do proceso de ensino/aprendizaxe.

- Motivación.

Considérase fundamental partir dos intereses, demandas, necesidades e expectativas dos alumnos. Tamén será importante arbitrar dinámicas que fomenten o traballo en grupo

- Autonomía na aprendizaxe.

Como consecuencia dos dous puntos anteriores, a metodoloxía favorece a maior participación dos alumnos/as. Concrétase nos seguintes aspectos:

- A utilización dunha linguaxe sinxela, claro e estruturada na presentación dos novos contidos.

-A gradación das actividades, cuxa xerarquización varía segundo a natureza de cada programa, aparecendo en último lugar as que requiren un maior grao de habilidade e autonomía.

-A énfase nos procedementos e técnicas de aprendizaxe, que inclúen unha reflexión sobre os contidos obxecto de estudo e unha revisión final.

- Programación cíclica, perfectamente integrada nos obxectivos xerais da etapa; e unha rigorosa selección dos contidos, que reforzan o aprendido nos cursos precedentes e abren o coñecemento cara a novos temas.

- Atención á diversidade do alumnado.

A nosa intervención educativa cos alumnos/as asume como un dos seus principios básicos ter en conta os seus diferentes ritmos de aprendizaxe, así como os seus distintos intereses e motivacións.

- Sensibilidade pola educación en valores.

O progresivo acceso a formas de conduta máis autónomas e a crecente socialización dos alumnos fai obrigada a educación en valores. Esta contéplase na presentación explícita de actividades que conducen á adopción de actitudes positivas sobre o coidado do propio corpo, a conservación da natureza, a convivencia...

- Avaliación do proceso educativo.

A avaliación concíbese dunha forma holística, é dicir, analiza todos os aspectos do proceso educativo e permite a retroalimentación, a aportación de informacións precisas que permiten reestruturar a actividade no seu conxunto.

Ademais utilizarase o **xogo** como recurso metodolóxico en todas as sesións (como mínimo na animación e na volta á calma). A súa utilización é recomendable en Educación Primaria, debido a moitas das súas características: divertido, educativo, evasivo, motivante, libre, gratuíto, ficticio, incerto, convencional, creativo, coeducativo, espontáneo, significativo, integral...

Respecto aos **estilos de ensino**, cabe destacar que ao longo das sesións utilizaranse os seguintes:

- **Mando directo:** Este estilo ten unha longa historia na Educación Física. Está baseado no estímulo-resposta. O alumno/a responde a uns estímulos, que poden ser dados en varias canles (auditivo, visual, táctil). As súas características básicas son a disciplina, as disposicións xeométricas e as respostas ao unísono. O docente establece os obxectivos, orde, cantidade de execución-actividade, calidade... e observa as accións do alumnado.
- **Asignación de tarefas:** O alumno/a actúa, realiza a tarefa, de acordo á súa propia vontade. O mestre/a ten un contacto máis directo coa clase. Facilitanse as tarefas e non se obriga o alumnado. Unha vez explicado o que hai que facer, o alumno/a é independente á hora de elixir, finalizar a tarefa, número de repeticións ou tempo a dedicar. Está considerado como un dos estilos que máis motiva, porque sempre se adapta aos diferentes niveis.
- **Ensinro recíproco:** O alumno/a pasa a ser profesor/a. Realízase en pequeno grupo ou en gran grupo. O alumno/a é observador e corrector. Aínda que o profesor/a decide as tarefas e exercicios que se van realizar, ademais do patrón de organización da clase, o neno/a pode traer o seu propio material á escola.
- **Descubrimento guiado:** Proponse unha tarefa para que o alumno/a descubra. O profesor/a guía a consecución dos obxectivos, pero nunca dá a solución. O mestre/a dará pistas, e pasará á seguinte cando a resposta anterior sexa correcta. Se hai varias respostas posibles, darase un indicio para que o alumnado se decida por unha.
- **Resolución de problemas:** Formúlanse problemas nos que hai varias solucións; Trabállase, igual que no estilo anterior, a disonancia cognitiva. O grao de liberdade e participación individual é case

completo. O alumno/a motívase polo descubrimento de "novas" solucións. Este estilo xera un máis alto nivel de resistencia na realización da tarefa que obedece a unha automotivación.

Algúns **principios básicos** que se terán en conta ao longo de todas as sesións son os seguintes:

- Progresión: Hai que seguir unha progresión de exercicios; é dicir, ir do doado ao difícil, do sinxelo ao complexo, paulatinamente.
- Intensidade: Os estímulos dados serán o suficientemente intensos para que os exercicios sexan asimilados axeitadamente.
- Transferencia: Cando se efectúa un novo movemento, este debe basearse no patrón doutros movementos aprendidos anteriormente.
- Intereses: Os exercicios formulados aos alumnos/as deben estar de acordo cos intereses e necesidades destes, para lograr unha aprendizaxe significativa.
- Individualización: Hai que respectar as características morfolóxicas, fisiolóxicas e funcionais de cada neno/a. Cada un "é como é". De aí que á hora de avaliar se teña en conta a actitude e a aptitude.
- Participación: Non haberá aprendizaxe se o neno/a non participa activamente.

5. AVALIACIÓN

PROCEDEMENTOS E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Seguirase a **Orde do 9 de xuño do 2016** (DOG do 10-06-16), pola que se regula a avaliación na Educación Primaria na comunidade autónoma de Galicia.

Os resultados da avaliación expresaranse nos termos de «Insuficiente (IN)», para as cualificacións negativas, e «Suficiente (SU)», «Ben (BE)», «Notable (NT)» ou «Sobresaliente (SB)», para as cualificacións positivas. A estes termos daráselles unha numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, coas seguintes correspondencias: – Insuficiente: 1, 2, 3 ou 4. – Suficiente: 5. – Ben: 6. – Notable: 7 ou 8. – Sobresaliente: 9 ou 10.

Para cualificar baseándose nestes criterios, obterase información **cualitativa** (subxectiva) do progreso do alumnado por medio das escalas de valoración. Cada unha delas posuirá unha numeración de 1 a 5, en función do grao de consecución do ítem formulado. A avaliación será **criterial**, interpretando os resultados en función do alumno/a e avaliando o seu propio progreso.

Nalgunhas unidades didácticas realizaranse probas ou test correspondentes coa **avaliación cuantitativa** (obxectiva e medible) e nestes caso farase unha avaliación **normativa**, comparando os resultados de cada alumno/a cos do resto do grupo.

Utilizarase como **instrumentos de avaliación** as escalas de valoración, un anecdotario ou rexistro anecdótico, rúbricas, etc.

Respecto aos **momentos da avaliación**:

- Ao principio da unidade didáctica é conveniente ter un coñecemento preciso sobre o estado en que se atopan nosos alumnos/as respecto aos contidos a tratar. Nas unidades desta programación, a primeira sesión ten a función de avaliación inicial. É dicir, será unha sesión ordinaria, pero facendo especial fincapé en tomar rexistros (por medio dunha escala de valoración).
- Ao longo da unidade, seremos conscientes das incidencias presentadas: se están claros o que se quere lograr, o enfoque metodolóxico é apropiado, as actividades atractivas... así como o xeito en que os alumnos/as responden ao traballo. Todo isto forma parte da avaliación continua, que tamén se identifica coa avaliación formativa, porque se entende que os resultados serven para realizar os axustes e correccións necesarias.

- Ao final da unidade didáctica, é preciso que se comprobe o grao de aprendizaxe dos contidos por parte dos alumnos/as; isto coñécese como avaliación sumativa ou final. Igualmente rexistrárase por medio dunha escala de valoración.

Atendendo á **AVALIACIÓN DAS COMPETENCIAS CLAVE** e tendo en conta a importancia da que gozan na actualidade, nesta programación avaliaranse por medio dos criterios de avaliación.

CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN

No relacionado cos criterios de cualificación, compárase o progreso co nivel que tiña o alumno/a inicialmente (avaliación criterial). Así, a nota final componse de:

- Aspectos actiduniais e comportamentais: Actitude diaria en clase, esforzo e compañerismo, Aseo e cambio de roupa tras a práctica 30%
- Nivel de desenvolvemento das habilidades e capacidades 70%

Respecto ás técnicas e instrumentos de avaliación, valoraremos a actitude diaria e o nivel de capacidades e habilidades por medio de técnicas de observación (usando para iso escadas de valoración, listas de control e rúbricas).

TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES DIDÁCTICAS

UNIDADE DIDÁCTICA		MES	TRIMESTRE
1	US SAÚDE E PRIMEIROS AUXILIOS	Setembro	1º
2	POÑÉMONOS EN FORMA	Out./Nov.	
3	ESQUEMA CORPORAL	Nov./Dec.	
4	PATINAXE	Xaneiro/Feb./Marzo	2º
5	SOMOS UN CIRCO	Marzo/Maio	3º
6	XOGOS POPULARES	Maio/Xuño	

-- 1º TRIMESTRE --

UD 1ª SAUDE E PRIMEIROS AUXILIOS

35 %

EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.

EFB1.1.5. Demostra un nivel de auto confianza axeitada ás súas capacidades.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

5 %

EFB3.1.1. Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo temporais e mantendo o equilibrio postural.

10%

EFB4.1.1. Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.

EFB4.1.2. Representa ou expresa de forma creativa movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.

45 %

EFB5.1.2. Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de comidas, calidade/cantidade dos alimentos inxeridos etc.).

EFB5.1.3. Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.

EFB5.1.4. Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.

EFB5.2.2. Identifica a súa frecuencia cardíaca e respiratoria, en distintas intensidades de esforzo.

EFB5.2.4. Identifica o seu nivel comparando os resultados obtidos en probas de valoración das capacidades físicas e coordinativas cos valores correspondentes á súa idade.

EFB5.3.1 Explica e recoñece as lesións e enfermidades deportivas máis comúns, así como as accións preventivas e os primeiros auxilios.

5%

EFB6.3.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.

EFB6.3.4. Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.

UD 2ª POÑÉMONOS EN FORMA

15%

EFB1.1.3. Mostra boa disposición para resolver os conflitos de maneira razoable.

EFB1.1.4. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica

EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.

EFB1.3.2. Demuestra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade

15%

EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.

EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.

20%

EFB3.1.1. Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo temporais e mantendo o equilibrio postural

EFB 3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.4 Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo temporais e mantendo o equilibrio postural.

45 %

EFB5.1.1. Participa activamente nas actividades propostas para mellorar as capacidades físicas relacionándoas coa saúde.

EFB5.1.3. Coñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde.

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.

EFB5.2.1. Mellora o seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.

5%

EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais

UD 3ª ESQUEMA CORPORAL

10%

EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

30%

EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.

EFB2.2.1. Recoñece os dous tipos de respiración.

EFB2.2.2. Mantense en equilibrio sobre distintas bases de sustentación a alturas variables.

EFB2.2.3. Coñece os músculos e articulacións principais que participan en movementos segmentarios básicos e no control postural.

EFB2.2.4. Colócase á esquerda-dereita de diferentes obxectos, persoas e espazos en movemento, con e sen manipulación de distintos móbiles.

EFB2.2.5. Mellora a súa eficacia nas repostas motrices ante combinacións de estímulos visuais, auditivos e táctiles no tempo e no espazo.

30%

EFB 3.1.2. Realiza a habilidade motriz básica do salto en diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas sen perder o equilibrio e a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.3. Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes.

EFB3.1.4. Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.5. Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.

10%

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma.

20%

EFB6.1.1. Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.

EFB6.1.2. Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.

-- 2º TRIMESTRE --

UD 4ª PATINAXE

15%

EFB1.1.1. Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.

EFB1.1.3. Mostra boa disposición para resolver os conflitos de maneira razoable.

EFB1.1.4. Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica

EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.

EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

EFB1.3.5. Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.

EFB1.3.6. Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.

40%

EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.

EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.

20%

EFB3.1.1. Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo temporais e mantendo o equilibrio postural

EFB3.1.4 Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo temporais e mantendo o equilibrio postural.

10 %

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.

15%

EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.

EFB6.1.2. Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais

EFB6.3.3. Distingue na práctica de xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.

-- 3º TRIMESTRE --

UD 4ª SOMOS UN CIRCO

10 %

EFB1.1.3 Recoñece e cualifica negativamente as condutas non apropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.

EFB1.3.1. Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.

EFB1.3.2. Demostra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

5 %

EFB2.1.1. Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.

EFB2.1.2. Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.

40 %

EFB3.1.1. Realiza desprazamentos en diferentes tipos de contornos e en actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, intentando non perder o equilibrio nin a continuidade, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais.

EFB3.1.3. Realiza as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos (lanzamento, recepción) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas aplicando os xestos e utilizando os segmentos dominantes

EFB3.1.4. Realiza as habilidades motrices de xiro en diferentes tipos de contornos sen perder o equilibrio e a continuidade, tendo en conta dous eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-tempora

5 %

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma

40%

EFB6.1.1. Consolida o uso dos recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en situacións motrices habituais.

EFB6.1.2. Utiliza as habilidades motrices básicas en distintos xogos e actividades físicas.

EFB6.3.2. Distingue en xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.

UD 5ª XOGOS POPULARES

20%

EFB1.1.2. Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.

EFB1.2.1. Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.

EFB1.2.2. Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.

EFB1.2.3. Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais

EFB1.3.3. Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.

EFB1.3.4. Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.

20%

EFB3.1.6. Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.

EFB4.1.3. Coñece, propón e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía establecida.

EFB4.2.1. Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.

EFB4.2.2. Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.

EFB4.1.4. Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais, plásticos ou verbais

10%

EFB5.1.5. Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática, valorando a súa función preventiva.
EFB6.1.1. Utiliza os recursos adecuados para resolver situacións básicas de táctica individual e colectiva en diferentes situacións motrices.

50%

EFB6.1.2. Realiza combinacións de hmb axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais
EFB6.2.1. Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.
EFB6.2.2. Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.
EFB6.2.3. Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.
EFB6.4.1. Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural.
EFB6.4.2. Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.

MÍNIMOS ESIXIBLES E ACTIVIDADES DE REFORZO E AMPLIACIÓN:

- Coñecemento do funcionamento dos aparellos e sistemas implicados no movemento humano.
- Tensión e relaxación. Equilibrios.
- Distinción entre eixes e planos corporais.
- Asunción da súa realidade corporal.
- Ritmo e movemento. Ritmo persoal
- Simultaneidade e simetría.
- Carreiras e saltos con cambios de dirección e de orientación.
- Xogos que inclúan combinacións de carreira, salto e lanzamento.
- Xestos básicos de utilidade predeportiva.
- Coñecemento das diferentes linguaxes do corpo.
- Comunicación sen palabras.
- Desinhibición corporal para a práctica de diferentes modelos e patróns expresivos.
- Concepto de capacidades físicas.
- Desenvolvemento de capacidades e de habilidades motrices.
- Practica autónoma de quecemento xenérico. .
- Descubrimento do xogo como actividade física e creativa.
- Construción de materiais para xogar.
- Aprendizaxe de xogos tradicionais.
- Mantemento de hábitos hixiánicos ao finalizar o exercicio.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE ENSINO E DA PRÁCTICA DOCENTE.

Indicadores de logro do proceso de ensino.

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborativo do alumnado dentro do grupo.				

Indicadores de logro da práctica docente.

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino – aprendizaxe.				
10. Préstase atención aos elementos transversais vinculados a cada estándar.				
11. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas / traballos, etc.				
12. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
13. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
14. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
15. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
16. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
17. Avalíase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación...				

6. MEDIDAS DE ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A Atención á diversidade é o conxunto de respostas arbitradas polo sistema educativo para adaptarse ás características daqueles alumnos e alumnas que presentan necesidades no factor educativo, social e afectivo. Polo que nesta programación téñense en conta as características propias do grupo en relación á capacidade de aprender, ás motivacións, aos

estilos de aprendizaxe e aos seus intereses particulares realizando unha avaliación inicial, así como a consulta dos informes de cursos anteriores. A maiores íranse introducindo os cambios e modificacións que se consideren oportunos para solucionar as dificultades que vaian xurdindo. A través da metodoloxía adaptaranse as actividades ás características de cada alumno/a, empregaranse materiais didácticos non homoxéneos e traballarase mediante agrupamentos flexibles e distintos ritmos de aprendizaxe.

Por outra banda, podemos definir como **alumnado con necesidade específica de apoio educativo (NEAE)**, atendendo á Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, de mellora da

calidade educativa (LOMCE), aos *“alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentar necesidades educativas especiais, por dificultades específicas de aprendizaxe, TDAH, polas súas altas capacidades intelectuais, por incorporarse tarde ao noso sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia*

escolar”. Prestarase especial atención a:

- Alumnos/as que presentan necesidades educativas especiais: Son os que requiren, por un período da súa escolarización ou ao longo dela, determinados apoios e atencións educativas específicas derivadas de minusvalía ou trastornos graves de conduta. Réxense polos principios de normalización e inclusión, asegurando a non discriminación e a igualdade.
- Alumnos/as con altas capacidades intelectuais: Serán obxecto dunha atención específica, adoptando as medidas necesarias para identificar e avaliar de forma temperá as súas necesidades.
- Alumnos/as con integración tardía no sistema educativo español: Favorecerase a súa incorporación ao sistema educativo, sendo especialmente indicada para isto a área de Educación Física.

7. MATERIAIS CURRICULARES

Os criterios de selección dos materiais curriculares adoptados polos equipos docentes seguen un conxunto de criterios homoxéneos que proporcionan resposta efectiva ás propostas xerais de intervención educativa e ao modelo didáctico propostos. De tal modo, establécense oito criterios ou directrices xerais que perfilan a análise:

- Adecuación ao contexto educativo do centro.
- Correspondencia dos obxectivos de etapa co resto de elementos curriculares.
- Coherencia dos contidos propostos cos criterios de avaliación e cos estándares de aprendizaxe avaliábeis.
- A acertada progresión dos contidos e criterios, a súa correspondencia co nivel e a fidelidade á lóxica interna de cada área.
- A adecuación aos criterios de avaliación do centro.
- A variedade das actividades, diferente tipoloxía e atendendo ás diferenzas individuais.
- A claridade e amenidade gráfica e expositiva.
- A existencia doutros recursos que facilitan a actividade educativa.

Atendendo a todos eles, establecemos unha serie de pautas concretas que dirixirán a nosa selección e que están plasmadas na seguinte guía de valoración de materiais curriculares

8. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES

Ademais da posta en práctica de diferentes actividades nas distintas conmemoracións que se levarán a cabo o longo do curso **Visitas e saídas escolares:** as visitas e saídas escolares organizaranse segundo as ofertas que se acheguen ao centro ao longo do curso académico e tendo en contas a situación socioeconómica do alumnado.

9.- RELACIÓN CO PROXECTO LECTOR E O PLAN DE INTRODUCCIÓN DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN

Enmarcada nas accións que se dispoñen na Lei orgánica de mellora da calidade educativa, atópase a elaboración e inclusión no proxecto educativo de centro do proxecto lector e do plan de introdución das tecnoloxías da información e da comunicación.

O **proxecto lector** deberá integrar todas as actuacións do centro destinadas ao fomento da lectura e da escritura e á adquisición das competencias básicas. Dende o área de Educación Física contribuímos ao desenvolvemento deste proxecto, con actividades como por exemplo a recollida de información sobre xogos, utilizando a biblioteca escolar, e colaborando coa “hora de lectura” do centro.

O **plan de introdución das tecnoloxías da información e da comunicación** implica un cambio metodolóxico e unha adaptación á realidade para o mellor aproveitamento das posibilidades que as TIC ofertan. Na nosa área faremos uso das TIC para buscar, obter, procesar e comunicar información sobre a Educación Física e sobre calquera dos ámbitos que abarca (saúde, xogos, deportes,...), para transformala en coñecemento.

10. RELACIÓN COS CONTIDOS TRANSVERSAIS

Dende a área de educación física, ao igual que no resto de áreas, traballarase os contidos transversais pero priorizaremos os seguintes:

A prevención e a resolución pacífica de conflitos traballarase de forma xeral en todas as unidades do curso nos distintos todos os xogos, tarefas e actividades propostos e de forma específica na primeira unidades didáctica onde estableceremos as normas de convivencia e comportamento na nosa área.

Tamén traballaremos a inclusión educativa das persoas con discapacidade, a igualdade de oportunidades e non-discriminación por razón de discapacidade de forma xeral ao longo de todo o curso.

En cada actividade buscaremos que o noso alumnado valore a igualdade efectiva entre homes e mulleres e a prevención da violencia de xénero e realizaremos sempre grupos mixtos sen facer distincións de xénero.

O desenvolvemento sostible e o medio ambiente traballarase especificamente na última unidade do curso de Xogos Populares xa que a levaremos ao cabo, sempre que poidamos, no contorno natural do centro.

Tamén colaboraremos coa comprensión lectora a comunicación audiovisual e as tecnoloxías da información e a comunicación en diferentes unidades coma por exemplo na UD1 na que utilizaremos o EDI para realizar diferentes actividades e lecturas ou noutras UDs coa lectura da historia e normas e regras de distintas especialidades deportivas.